

CZWARTEK

5 MARCA 2015

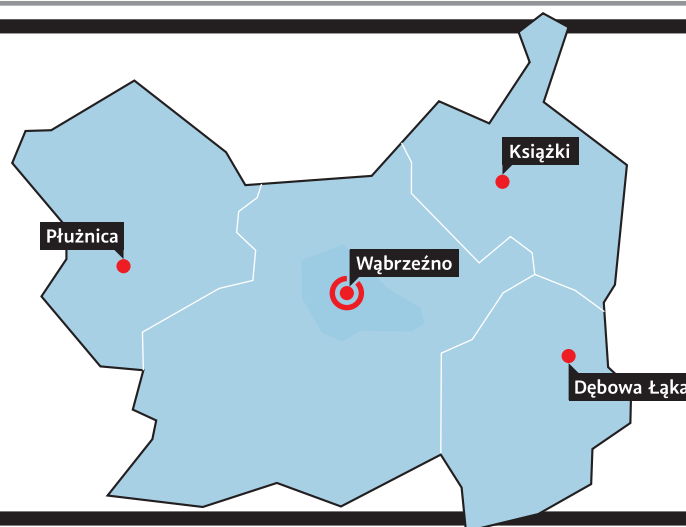
nakład: 3000 egz.
ISSN: 2080-0878

1,49 zł

w tym 5% VAT

nr 10/2015 (308)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

W tym numerze:

Wąbrzeźno

Burmistrz promuje wielodietność

Rodzinny wyjazd, wspólne wyjście do restauracji, wypad do kina czy teatru – na taki cel będą mogli przeznaczyć wygrane laureaci konkursu dla rodzin wielodietnych z Wąbrzeźna.

➔ str. 7

Edukacja

Odroczenie to nie problem

W tym roku wszystkie sześciolatki, bez wyjątku, idą do szkół. Co jednak jeśli nasze dziecko nie dojrzało do realizacji obowiązku szkolnego? Czy znajdzie się dla niego miejsce w przedszkolu?

➔ str. 4

Więcej za wodę i ścieki

WĄBRZEŹNO ➔ Od 1 kwietnia zapłacimy 3,12 zł za pobór 1 m sześciennego wody i 5,99 zł za odprowadzenie 1 metra sześciennego ścieków. Podwyżka wynosi odpowiednio 10 i 40 groszy.

Nowe ceny mają motywować do racjonalnego zużycia wody

Uchwałę o podwyżkach radni przyjęli w środę przy jednym głosie wstrzymującym. Burmistrz Leszek Kawski tak ją uzasadniał: – Razem z prezesem Miejskiego Zakładu Energetyki Ciepłej, Wo-

dociągów i Kanalizacji szczegółowo przeanalizowaliśmy koszty spółki, rozmawialiśmy o każdej złotówce. Na podwyżkę wpłynęły inwestycje realizowane w mieście. Koszty rosną, stąd nowa taryfa.

Wąbrzeskie stawki do najniższych nie należą, choć na stronie cenywody.pl można wyczytać,

że plasujemy się na 592. miejscu w kraju pod względem wysokości opłat. U niektórych sąsiadów jest jednak taniej – w Grudziądzu za wodę płacą 2,49 zł, za ścieki 4,89 zł, a w Brodnicy odpowiednio 2,38 zł i 4,81 zł (stawki obowiązujące do końca marca). W Chełmży 1 m sześć. wody kosztuje 3,07 zł, ścieków aż 7,27 zł, w Golubiu-Dobrzyniu stawka za wodę to 3,54 zł, za ścieki 5,17 zł.

– Dwie pozycje miały znaczący wpływ na ukształtowanie się cen wody – mówi prezes MZECWiK Marek Kondraciewicz. – To obniżenie kosztów związane ze spadkiem cen paliwa o ponad 30 proc. i wzrost w pozycji materiały pozostałe o ok. 33 proc. Ostatnia pozycja związana jest z realizowaną przez nas wymianą wodomierzy i nakładek radiowych. Projekt ten

trwa już trzeci rok, zamontowaliśmy dotąd 1200 nowych wodomierzy, pozostało do wymiany 900.

Na cenę ścieków wpłynęła też spadająca cena paliwa oraz wzrost zużycia energii, co związane jest z prowadzonymi przez spółkę inwestycjami, a także technologią, która będzie zastosowana w oczyszczalni ścieków (pełna automatyzacja).

Do połowy stycznia br. MZECWiK wydał na inwestycje netto około 2,3 mln zł – własnych środków 618 tys. zł. Najbardziej wartościową pozycją w zestawieniu działań jest przebudowa i rozbudowa części biologicznej oczyszczalni ścieków. Inwestycję obliczono na 6,7 mln zł brutto, 3,8 mln zł stanowi dofinansowanie z Unii Europejskiej. Jak dotąd wykonano prace opiewające na 1,65 mln zł netto.

Mieszkańcy mogą się cieszyć, że w ostatnich miesiącach staniało paliwo, bo gdyby nie to, podwyżka cen wody i ścieków byłaby bardziej dotkliwa. W uzasadnieniu uchwały można przeczytać, że obowiązujące ceny mają motywować do racjonalnego zużycia wody, a co za tym idzie – ograniczenia ilości ścieków.

Tekst i fot. (aba)

kredyty gotówkowe

Weź kredyt gotówkowy i miej z górki!

Zapraszamy do oddziału Santander Consumer Banku w Wąbrzeźnie, ul. Kościuszki 2a pon.–pt. 9.00–17.00

Infolinia: **195 00**
koszt połączenia zgodny z taryfą operatora

Santander
CONSUMER BANK
santanderconsumer.pl

Bank dla Twoich pomysłów

Powiat

Nie wylewamy za kołnierz

Gdyby roczne wydatki mieszkańców Wąbrzeźna na alkohol zamienić na dochody miasta, wzrosłyby one niemal o jedną trzecią. Także inne samorządy nie pogardziłyby takim zastrzykiem gotówki. Mieszkańcy powiatu wydają rocznie miliony na wyskokowe trunki.

Statystyki pokazują jasno: pijemy coraz więcej. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, od 2007 roku przeciętny mieszkaniec kraju wypija ponad 9 litrów alkoholu rocznie. A jeszcze w 1993 r. było to tylko 6,3 l.

Sporo też wydajemy na trunki. Wartość sprzedaży wysokokowych napojów w Kujawsko-Pomorskim przekracza 1,3 mld zł! A ile wydają na nie mieszkańcy powiatu wąbrzeskiego? Najwięcej w zeszłym roku przeznaczili mieszkańcy Wąbrzeźna. Przedsiębiorcy sprzedali go za

prawie 13,4 mln zł. Największym uznaniem cieszy się piwo i napoje zawierające do 4,5 proc. alkoholu. Mieszkańcy zakupili go za blisko 7,5 mln zł. Mniej, bo ok. 5 mln zł, wąbrzeźnianie przeznaczili na kupno wysokoprocentowych trunków. Najmniej wydajemy na wino – nieco ponad milion zł rocznie. Co ciekawe, rok do roku wzrosła sprzedaż piwa i wina w punktach gastronomicznych. I to o kilkadziesiąt procent.

W milionach można liczyć wydatki mieszkańców z innych samorządów powiatu. W gminie

Wąbrzeźno w zeszłym roku sprzedaż alkoholu osiągnęła wartość prawie 2,5 mln zł. Najwięcej (1,443 mln zł) sprzedano piwa. W gminie Książki wydatki mieszkańców na zakup „procentów” to 1,684 mln zł. W gminie Dębowa Łąka nieco mniej, bo 1,138 mln zł, ale wójt wyliczył: – Gdyby podzielić tę sumę na liczbę mieszkańców – także tych najmłodszych – wyszłoby, że przeciętny mieszkaniec gminy rocznie wydaje na alkohol 343 zł – mówi Stanisław Szarowski.

dokończenie na str. 8

Do prokuratury po pomoc

WĄBRZEŻNO ▶ Już od 15 lat z inicjatywy Ministerstwa Sprawiedliwości w lutym organizowany jest „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem”. Założeniem akcji jest zwrócenie szczególnej uwagi na potrzeby i prawa osób pokrzywdzonych przestępstwami.

Idea ta związana jest również z obchodzonym 22 lutego Międzynarodowym Dniem Ofiar Przestępstw. W Wąbrzeźnie od 23 do 27 lutego pomocy można było szukać w Prokuraturze Rejonowej.

– Podobnie jak w latach poprzednich, tłumów chętnych nie było. Pewnie wynika to z faktu, że w zakresie obowiązków prokuratury jest udzielanie takiej pomocy przez cały rok – informuje Janusz Biewald, prokurator rejonowy w Wąbrzeźnie. – W ciągu tego tygodnia nie odnotowujemy żadnych przypadków.

większego zainteresowania, ponieważ waż informacji i pomocy osobom pokrzywdzonym udzielamy na bieżąco. Posługiwanie się przy tej okazji określeniem „tydzień bez-

nych porad” jest więc trochę mylące.

Jednak do prokuratury zgłosiło się parę osób, które same nie potrafią poradzić sobie z problemami. – Zgłaszane do nas sprawy to samo życie. Dotyczą nie tylko przestępstw czy wykroczeń, ale także związane są z prawem rodzinnym, cywilnym, a nawet administracyjnym – ocenia Prokurator Rejonowy. – Wszystkim udzielamy pomocy prawnej lub wskazujemy instytucje, do których powinni się zwrócić. Jeżeli sprawa jest w naszej gestii, to wszczynamy postępowanie – wyjaśnia szef wąbrzeskiej prokuratury.

Podczas tegorocznej akcji zgłoszono np. sprawę niewywiązywania się obdarowanych z obowiązków wdzięczności, regulowaną przez kodeks cywilny. Zgłaszająca podarowała członkom

rodziny gospodarstwo rolne, ci zaś nie dotrzymują warunków zapisanych w notarialnym akcie darowizny. Inne problemy dotyczyły zniesienia współwłasności nieruchomości czy podważenia testamentu. – Zgłosiła się również kobieta, nad którą znęcał się mąż. W tym przypadku od razu wszczęliśmy postępowanie – informuje prokurator Biewald.

Osoby, które potrzebują pomocy, mogą zwracać się do prokuratury. Jak informuje Janusz Biewald, chociaż wyznaczony jest określony dzień tygodnia na zgłaszanie się interesantów, to praktyka dowodzi, że jeśli tylko prokuratorzy nie mają innych obowiązków, zawsze są do dyspozycji mieszkańców. – Zdarza się

jednak, że niektórzy ludzie myślą, iż prokuratura to darmowe biuro adwokackie. A tak nie jest. Możemy kogoś pokierować do właściwej instytucji, czasem, w zależności od sprawy, sami podejmujemy działania. Niestety, niekiedy obywatel musi również sam szukać porady u adwokata czy radcy prawnego. W wyjątkowych sytuacjach prokuratura może włączyć się do spraw administracyjnych, cywilnych czy rodzinnych, np. w sprawach o zaprzeczenie ojcostwa czy wnioskach o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe. Ale nie mamy takiej możliwości we wszystkich zgłaszanych problemach – podsumowuje Janusz Biewald.

Tekst i fot.
Krzysztof Zaniewski

– Prokuratura pomaga obywatelom, ale nie jest darmowym biurem adwokackim – mówi Prokurator Rejonowy Janusz Biewald

Fiskus zaprasza

7 marca w godz. 9.00-13.00 w Urzędzie Skarbowym w Wąbrzeźnie będzie można m.in. otrzymać szczegółowe informacje związane z rozliczeniem rocznym i dowiedzieć się jak złożyć formularz PIT drogą elektroniczną. Pracownicy skarbowki rozwiążą też wątpliwości i udzielą rad związanych z wypełnieniem deklaracji podatkowej.

(pg)

Sonda | Czy czytamy książki? Po jakie pozycje sięgamy?

Not. i fot.
(krzan)

Oliwia Budniewska

– Lubię czytać wszystkie książki, ale najczęściej sięgam po lektury szkolne. Ostatnio było to „Brzydkie kaczkę”. Uwalam, że czytanie książek daje więcej wiedzy niż oglądanie telewizji. Rozwijają wyobraźnię i pomagają poprawić ortografię.

Barbara Dąbrowska

– Książki czytam codziennie, można powiedzieć, że jestem od tego uzależniona. Niedawno przeczytałam kilkutomową historię Tudorów „Henryk VIII”, była bardzo pasjonująca. Aktualnie czytam ciekawą powieść o czasach średniowiecza – „Medicus” Noaha Gordona. Czasami książki kupuję, ale tak je pożyczam.

Ewa Jarzab

– Żyję, więc czytam. Ostatnio przeczytane książki to „Złodziejka książek” i „Świat lodu i ognia”. Moja miłość do książek to między innymi wynik tradycji czytelniczych, jakie panowały w rodzinie. Od piętego roku życia czytam biegle, gdy miałam sześć lat samodzielnie przeczytałam „W pustyni i w puszczy”.

Jagoda Dutkiewicz

– Oczywiście, czytam książki. Aktualnie najwięcej psychologicznych, ale jest to związane z moim kierunkiem kształcenia. W wolnych chwilach sięgam głównie po pozycje sprawdzonych polskich autorów albo te polecane przez znajomych. Ostatnio czytałam „Podanie mieszka w szafie” Piotra Adamczyka.

Agata Zdanowicz

– Ostatnią przeczytaną przeze mnie książką to „Od pierwszego wejrzenia” Nicholasa Sparksa. Warto jest czytać, rozwija to wyobraźnię, można przeżyć coś innego niż tylko własne życie. Książki otwierają umysł na rzeczy bardziej wartościowe niż np. telewizja. Obecnie staram się doskonalić technikę szybkiego czytania.

REKLAMA

BIURO DORADZTWA I POŚREDNICTWA W DOCHODZENIU ODSZKODOWAŃ PO WYPADKACH

Tomasz Przybyszewski, 87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Rynek 20, e-mail: biurotp@op.pl

DORADZTWO BEZPŁATNE!

PŁATNOŚĆ WYŁĄCZNIE PO UZYSKANIU ODSZKODOWANIA

POTRZEBUJESZ PROFESJONALNEJ POMOCY? DZWOŃ! tel. 608 380 227

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

CWA

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 68 22 680
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor Naczelny:
Adrianna Błaszczewicz
Dział reklamy:
tel. (56) 68 22 680
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Ogłoszenia drobne:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 4
tel. (56) 68 22 680
Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
EDYTOR Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 10

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

CWA
REKLAMA W CWA
ZADZWOŃ
TEL. (56) 682 26 80

REKLAMA

Sprzedaj sprzęt AGD
Mamy do zaoferowania
w pełni sprawny używany
sprzęt AGD

- Pralki od 380zł
- Lodówki od 260zł
- Zamrażarki od 300zł
- Odkurzacze od 80zł
- Kosiarki od 150zł

Sprzęt z 2-tygodniową
gwarancją rozruchową
Odbiór osobisty
POLECAMY!!!!

Adres:
LOMBARD
Grudziądzka 3
Wąbrzeźno
Tel. 882 148 587
694 390 127

Plastica Sp. z o.o. należąca do GRUPY TZMO
prowadzi nabór pracowników na stanowisko:

MAGAZYNIER

Miejsce pracy: Frydrychowo

**Osoba zatrudniona na tym stanowisku
będzie odpowiedzialna za:**

- obsługę wózka widłowego,
- załadunek i rozładunek samochodów dostawczych,
- rozwożenie towaru w strefy składowania,
- przeprowadzanie operacji przyjmowania i wydawania towaru w systemie informatycznym.

Od kandydatów oczekujemy:

- wykształcenia min. średnie,
- uprawnienia na wózki widłowe,
- znajomości gospodarki magazynowej,
- doświadczenia w pracy na stanowisku magazyniera,
- dyspozycyjności, gotowości do podjęcia pracy w trybie 4-brygadowym,
- umiejętności obsługi komputera,
- rzetelności w wykonywaniu powierzonych zadań,
- umiejętności pracy w zespole, komunikatywności.

W zamian oferujemy:

- odpowiedzialną pracę w dynamicznie rozwijającej się firmie
- szeroki pakiet świadczeń socjalnych
- szkolenia i możliwość rozwoju zawodowego

**Kandydatów prosimy o przesłanie dokumentów
z podaniem nr ref.: 1/2015/ZWH/M na adres:**

**Frydrychowo 55
87- 410 Kowalewo Pomorskie
lub na adres: plastica@tzmo.com.pl**

Prosimy o umieszczenie następującej klauzuli: „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w mojej aplikacji dla potrzeb niezbędnych do realizacji procesu rekrutacji w Plastica Sp. z o.o. (zgodnie z Ustawą z dn. 29.08.1997 roku o Ochronie Danych Osobowych Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.).”

Zachęcamy do odwiedzenia naszych stron:
www.tzmo.com.pl oraz www.plastica.com.pl

OGŁOSZENIE

PŁUŻNICA ➤ Nowy plac zabaw

Przy Szkole Podstawowej w Płużnicy powstaje plac zabaw dla dzieci w wieku przedszkolnym. Zamontowano na nim karuzelę, bujaki na sprężynie, huśtawki, tablice zabawowe. Znalazło się również miejsce na piaskownicę. Obecnie trwają prace nad oddaniem inwestycji do użytkowania.

Wartość zadania to po-

nad 101 tys. zł. Plac zabaw został w 85 proc. sfinansowany przez Unię Europejską. 15 proc. środków pochodzi z budżetu państwa.

W 2012 roku w gminie Płużnica powstało 12 placów zabaw. Nowy obiekt w Płużnicy będzie pierwszym w gminie ze sztuczną nawierzchnią.

(pg), fot. nadesłane

OGŁOSZENIE

KAPITAŁ LUDZKI

NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Partnerstwo na rzecz wykorzystania możliwości platformy ePUAP przez JST i ich mieszkańców” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Prawdziwa rewolucja w Urzędach!

**Załatwianie spraw urzędowych bez kolejek i wychodzenia z domu?
Tak to już możliwe, wystarczy że założysz swój Profil Zaufany!**

Czym jest Profil Zaufany?

Profil Zaufany to bezpłatny podpis elektroniczny, dzięki któremu możemy załatwić sprawy administracyjne drogą elektroniczną czyli w dowolnym czasie i miejscu. Cały proces zastosowania Profilu będzie odbywać się na elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP) zatem do korzystania z Profilu Zaufanego niezbędny jest tylko dostęp do przeglądarki internetowej.

Sprawy administracyjne jakie można załatwić nie wychodząc z domu?

Dzięki Profilowi Zaufanemu możesz złożyć m. in.:

- deklarację na podatek od nieruchomości
- deklarację na podatek rolny
- deklarację na podatek od środków transportowych
- deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- wniosek o podział nieruchomości
- wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego
- wniosek o przyznanie ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym oraz wiele innych

Pełna lista usług/spraw, które możesz załatwić z wykorzystaniem Profilu Zaufanego jest dostępna w Twoim Urzędzie!

Jak założyć Profil Zaufany?

Aby uzyskać Profil Zaufany należy założyć konto użytkownika na platformie ePUAP (www.epuap.gov.pl), wypełnić oraz wysłać wniosek o potwierdzenie Profilu Zaufanego. Następnie w ciągu 14 dni musisz udać się z dowodem lub paszportem do jednego z Urzędów pełniących rolę Punktu Potwierdzającego Profil Zaufany.

Lista Urzędów pełniących funkcję Punktu Potwierdzającego Profil Zaufany:

Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie

Urząd Miasta w Wąbrzeźnie

Urząd Miasta w Kowalewie Pomorskim

Urząd Gminy Dębowa Łąka

Urząd Gminy Książki

**profil
zaufany**

**WARTO JUŻ TERAZ ZAŁOŻYĆ PROFIL ZAUFAANY, BY MÓC KORZYSTAĆ Z DOSTĘPNYCH USŁUG!
PUNKTY POTWIERDZANIA PROFILU ZAUFANEGO SĄ CZYNNE W GODZINACH PRACY URZĘDÓW!**

Odroczenie to nie problem

EDUKACJA ➤ W tym roku wszystkie sześciolatki, bez wyjątku, idą do szkół. Co jednak, jeśli nasze dziecko nie dojrzało do realizacji obowiązku szkolnego? Czy znajdzie się dla niego miejsce w przedszkolu?

W wielu poradniach psychologiczno-pedagogicznych zaczyna się zwiększony ruch. Do placówek zgłaszają się rodzice, którzy chcą uzyskać opinię specjalistów potrzebną do uzyskania odroczenia obowiązku szkolnego. Jak jest w powiecie wąbrzeskim? – Rzeczywiście, słyszałam, że w okolicznych powiatach jest większe zainteresowanie zbadaniem dziecka, ale nie u nas – mówi Elżbieta Chodzińska, dyrektorka Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wąbrzeźnie. – Nie obserwujemy jakiegoś boomu i najazdu rodziców. Także w zeszłym roku nie było bardzo dużego zainteresowania wydaniem opinii. Niemniej sporządziliśmy 31 takich dokumentów, które wskazywały na możliwość odroczenia obowiązku.

W tym roku na badanie będzie można zgłosić się już w marcu. Rodzice, którzy chcą dowiedzieć się czy ich dziecko jest gotowe na spotkanie ze szkołą, powinni złożyć wniosek o wydanie opinii. Dziecko

przechodzi wówczas w poradni badanie zarówno psychologiczne, jak i pedagogiczne. Placówka ma wystandaryzowane narzędzia, tzw. baterie do diagnozy, dzięki którym ocenia się m. in. rozwój intelektualny, rozwój myślenia, procesy uwagi, pamięci, orientację w przestrzeni i czasie, dojrzałość w zakresie funkcji warunkujących nabywanie umiejętności czytania i pisanie. Ważnym elementem diagnozy jest określenie dojrzałości emocjonalno-społecznej dziecka, którą rozumiemy m. in. jako umiejętność akceptowanego społecznie wyrażania emocji, ich kontrolowania, inicjowania i podtrzymywania kontaktów, współpracy w grupie rówieśniczej, znajomość norm i zasad, umiejętność podporządkowania się zasadom.

Dokument wydawany przez poradnię nie jest tożsamy z odroczeniem obowiązku szkolnego. Placówka wydaje tylko opinię o zalecanym wstrzymaniu pójścia do szkoły lub stwierdzeniu braku

ważnych przyczyn uzasadniających owe odroczenie. To rodzice decydują o tym czy posłać dziecko do szkoły, czy jednak pozostawić w przedszkolu. Jeśli postanowimy oddalić naukę latorośli, wówczas musimy taką informację przekazać dyrekcji podstawówki wraz z dokumentem z poradni. Co z opieką nad dzieckiem? Obecnie, choć publiczne placówki już nie będą przyjmować sześciolatek do przedszkoli, to dla tych z odroczeniem znajdzie się miejsce w publicznym oddziale przedszkolnym. – Jeżeli zaś dziecko pójdzie do pierwszej klasy i okaże się, że sobie nie radzi i poradnia wyda orzeczenie w tej sprawie, dziecko będzie mogło wrócić do oddziału przedszkolnego – wyjaśnia Anna Borowska z Urzędu Miasta w Wąbrzeźnie. – W tym przypadku decyzję o powrocie dziecka do oddziału przedszkolnego trzeba będzie podjąć do 1 grudnia.

(Kaf)

Płużnica

Letnicy też zapłacą

W czwartek radni przyjęli pakiet uchwał dotyczących zasad gospodarowania komunalnymi odpadami. Nowością jest wprowadzenie opłat dla właścicieli domków letniskowych. Stawki dla mieszkańców nie zmieniły się.

Właściciele domków wnoszą opłaty „z góry”, tj. do 10 maja za cały rok – tłumaczył wójt

Uchwały określają m.in. wzór deklaracji o wysokości opłaty, sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, wysokość opłat i terminy ich wnoszenia oraz regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

– W wysokości opłat nawet nie zbliżamy się do stawki maksymalnej, ale musimy dostosować uchwały do zapisów ustawowych, np. dokładnie określić terminy

składania deklaracji oraz wnoszenia opłat. Zaproponowaliśmy także stawki ryczałtowe obowiązujące właścicieli nieruchomości, na których znajdują się budynki i obiekty rekreacyjne – wyjaśniał wójt Marcin Skonieczka. – Osoby fizyczne płacić będą „z dołu”, tzn. na przykład za marzec – do 10 kwietnia. Właściciele domków wnoszą opłaty „z góry”, tj. do 10 maja za cały rok – tłumaczył wójt.

W przypadku odpadów segregowanych opłata wynosić będzie

8 zł od osoby, zaś odpadów niesegregowanych – 16 zł/osobę (takie stawki, jak przyjęte w minionym roku). Właściciele domków letniskowych zapłacą 145 zł rocznie za jeden domek (odpady segregowane) lub 290 zł (odpady niesegregowane). Natomiast przedsiębiorców obowiązują będą stawki, np. 24 złote za pojemnik 60 l, 72 złote – za 360 l czy 220 złotych – za 1100 l.

Tekst i fot.
Krzysztof Zaniewski

Wąbrzeźno

Nowe tytuły w MPI

Książka wydana z okazji 100-lecia Szkoły Podstawowej nr 2 w Wąbrzeźnie oraz wspomnienia wąbrzeźnianina Jana Sobolewskiego – to publikacje, które można już zakupić w Miejskim Punkcie Informacji.

Książkę, wydaną z okazji 100-lecia Szkoły Podstawowej nr 2 w Wąbrzeźnie teraz można zakupić w Miejskim Punkcie Informacji

Wydana we wrześniu ubiegłego roku książka „Minął wiek” autorstwa Lidii Jabłońskiej i Katarzyny Kornackiej zawiera historię wąbrzeskiej „dwójki” opracowaną na podstawie dokumentów i wywiadów oraz wspomnienia byłych nauczycieli, uczniów i sportowców. Ostatnią część stanowią zestawienia dyrektorów, nauczycieli oraz absolwentów szkoły. W książce znajdują się również zdjęcia obrazujące życie szkoły na przestrzeni 100 lat.

W „Zawitych drogach życia-

wych” kombatant, nauczyciel i działacz społeczny Jan Sobolewski opisał swoje wspomnienia obejmujące pracę nauczyciela na Kresach, działalność harcerską, szkołę wojskową, kampanię wrześniową, obóz jeniecki oraz pracę w Zespole Szkół Zawodowych.

Obie książki można zakupić w Miejskim Punkcie Informacji, przy ul. Poniatowskiego 8 w Wąbrzeźnie, od wtorku do piątku w godz. 10.00-16.00 oraz w sobotę w godz. 10.00-13.00.

(pg), archiwum CWA

Wąbrzeźno

Piersi pod kontrolą

W marcu w Wąbrzeźnie mieszkanki powiatu w wieku 50-69 lat będą miały okazję bezpłatnie zbadać piersi w mammobusie. Kilka dni przed badaniem odbędzie się spotkanie informacyjno-edukacyjne.

Bezpłatne badania będą wykonywane od 17 do 20 marca w mammobusie zaparkowanym przy Pływalni Miejskiej, ul. Matejki 2a. 10 marca w Wąbrzeskim Domu Kultury odbędzie się spotkanie informacyjno-edukacyjne połączone z nauką samobadania piersi. Początek prelekcji godz. 17.30.

Prawo do bezpłatnej mammografii w ramach Programu Profilaktyki Raka Piersi przysługuje kobietom w wieku od 50 do 69 roku życia, które nie miały wykonywanych badań w ciągu ostatnich 2 lat.

Panie w wieku 40-49 lat oraz 70-75 lat mogą wykonać za darmo badanie mammograficzne w ramach Funduszy Norweskich. Konieczna jest wcześniejsza rejestracja i skierowanie lekarskie. Rejestracja telefoniczna odbywa się od pn. do pt. w godz. 8.00-20.00, w sob. i ndz. w godz. 9.00-18.00

pod numerem tel. 58 666 24 44. Informacje o badaniach dostępne również na stronie internetowej www.mammo.pl.

Na badanie badanie mammograficzne najlepiej przyjść w dwuczęściowym ubraniu, by łatwo można było rozebrać się do pasa. W tym dniu nie powinno się używać dezodorantu, talku, balsamu ani kremu w okolicy górnej połowy ciała. Jeśli badanie jest wykonywane po raz kolejny, pacjentka powinna przynieść opis poprzedniego dla porównania – to pomaga osobie interpretującej wynik w postawieniu diagnozy.

Mammografia pozwala wykryć guzki o średnicy nawet 2-3 mm, a także inne zmiany w piersi w bardzo wczesnym etapie, niemożliwe do wykrycia podczas samobadania.

(pg)

Co tam, panie, z tym czytaniem?

WĄBRZEŻNO ➤ 19 milionów Polaków nie miało w ostatnim roku w rękach ani jednej książki, ponad 6 mln jest poza kulturą słowa pisanego – nie czyta nic, nawet gazet – podaje Biblioteka Narodowa. Jak wygląda sytuacja w powiecie wąbrzeskim?

– Na wsi liczba czytelników zwiększa się jesienią i zimą – podkreśla Barbara Górecka, kierownik biblioteki w Dębowej Łące

Czytelnictwo na wsi

W filii Biblioteki Publicznej w Wielkich Radowiskach pojawiają się przede wszystkim uczniowie. Z jej zasobów korzysta około setki dzieci, dorosłych czytelników jest ok. 60. – Na wsi liczba czytelników zwiększa się jesienią i zimą. Jest to po prostu związane z mniejszą ilością pracy w gospodarstwach w tym czasie – informuje kierownik Gminnej Biblioteki Publicznej Barbara Górecka. – Dorośli pytają głównie o nowości wydawnicze, ale interesują się też klasyką polskiej literatury. Chętnie wypożyczane są książki oparte na faktach, kryminały, a także o tematyce sensacyjnej. W miarę możliwości stale wzbogacamy księgozbiór. Otrzymujemy środki z budżetu gminy, ale też dotacje ministerialne, wsparcie Biblioteki Narodowej. Współpracujemy również z partnerskimi bibliotekami.

– Mamy ok. 200 aktywnych czytelników, starszych i młodszych – mówi Justyna Kułakowska z Gminnej Biblioteki Publicznej w Dębowej Łące. – Nie odnotowujemy spadku, liczba osób korzystających z biblioteki utrzymuje się on na tym samym poziomie, co w roku poprzednim. Na koniec 2014 roku mieliśmy ponad dwa tysiące wypożyczeń. Większość czytelników stanowią panie, choć panowie również korzystają z naszych zasobów. Zainteresowaniem cieszą się np. romanse, literatura faktu. Czytelnicy przychodzą przez cały rok. Zdarzają się nawet tacy, którzy pojawiają się co tydzień i wypożyczają po pięć książek – podsumowuje Justyna Kułakowska.

Biblioteka w Dębowej Łące

również cały czas stara się poszerzać ofertę. Zakup nowych książek umożliwiają środki budżetowe oraz pieniądze z programów Biblioteki Narodowej. Placówka współpracuje z Książnicą Kopernikańską w Toruniu, organizuje spotkania autorskie, prowadzi Dyskusyjny Klub Książki.

Jak wygląda sytuacja w mieście?

– Wśród czytelników dominują kobiety – informuje Aleksandra Kurek, dyrektor Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej im. Witalisa Szlachcińskiego w Wąbrzeźnie. – Zauważamy pewien spadek liczby czytelników książki papierowej, ale za to rośnie wykorzystanie wydawnictw elektronicznych, audiobooków. Na przykład jedna z czytelniczek już od kilku lat ma własny „czytacz”, udostępniamy jej książki, które zapisywane są na karcie pamięci urządzenia. Współczesne czytelnictwo zmienia się – dodaje dyrektor Kurek. Jak ocenia dyrektor wąbrzeskiej biblioteki, najwięcej czytelników mieści się w dwóch przedziałach wiekowych. Pierwszy to od lat 7 do 19, czyli uczniowie. Drugi – od 25 do 50, a więc ludzie aktywni zawodowo. Pierwsi czytają, bo muszą, ale drudzy po prostu chcą.

Biblioteka inspiruje wiele wydarzeń kulturalnych, m.in. spotkań autorskich, promocji lokalnych wydawnictw, Dyskusyjnych Klubów Książki (dla dorosłych i dla młodzieży), organizuje wypoczynek dla dzieci podczas ferii i wakacji, urządza wystawy tematyczne. Aktualnie, aż do połowy marca, można oglądać wystawę pn. „Teatr mój widzę ogromny” z okazji 250

lat teatru publicznego w Polsce. Placówka jest otwarta na oczekiwania czytelników, którzy mogą sami określać, jakie książki chcieliby znaleźć na półkach biblioteki. – Nasi czytelnicy sięgają także po ambitniejsze pozycje – podkreśla Aleksandra Kurek. – Śledzą wydawnictwa literackie, interesują się np. Paszportami „Polityki”, pytają o nagrodzone książki. Z tego względu zapraszamy również popularnych autorów, np. chcielibyśmy zorganizować spotkanie z Zygmuntem Miłoszewskim, wyróżnionym w 2014 roku za stworzenie cyklu powieści kryminalnych, w których wciągająca intryga łączy się z przenikliwym portretem współczesnej Polski i diagnozą kluczowych problemów społecznych. Mam nadzieję, że uda się zaprosić tego pisarza na spotkanie w Dyskusyjnym Klubie Książki – planuje dyrektor Kurek.

Jak podkreśla Aleksandra Kurek, takie spotkania inspirują czytelników do przynoszenia do biblioteki własnych materiałów, lokalnych historii, które zawsze spotykają się z dużym zainteresowaniem. Dzięki temu wzbogacane są też zbiory regionalne. Biblioteka propaguje także czytelnictwo wśród najmłodszych, nawet przedszkolaków. W Akademii Malucha na zajęciach spotykają się grupy przedszkolne. Urządzane są spotkania rodzinne, podczas których dzieci w towarzystwie rodziców, dziadków biorą udział w zabawach przygotowujących do czytelnictwa. – Poznałam ostatnio wyniki badań, według których w Norwegii 80 proc. społeczeństwa to ludzie na co dzień czytający książki.

Aleksandra Kurek zwraca uwagę na fakt, że biblioteki już nie tylko wypożyczają książki, ale inspirują wiele wydarzeń kulturalnych

Może kiedyś będzie tak również u nas? – zastanawia się dyrektorka biblioteki. – Znani ludzie ze świata biznesu, właściciele największych firm, to osoby bardzo odczytane, znające i klasyczny kanon lektur, i wartościowe nowości – dodaje.

Trochę statystyki

W zasobach wąbrzeskiej książki znajduje się obecnie ponad 50 tysięcy wolumenów, a także zbiory specjalne, np. ponad tysiąc wydawnictw audiowizualnych, w tym 168 audiobooków. Są też zbiory elektroniczne (210) i 1035 licencjonowanych ebooków. W 2014 biblioteki z powiatu zakupiły zbiory za prawie 60 tysięcy złotych. Biblioteka w Wąbrzeźnie z grantów i projektów pozyskała ponad 10 tysięcy złotych na powiększenie zbiorów.

Przy badaniu aktywności czytelniczej określa się tzw. wskaźnik wypożyczeń na jednego czytelnika. Zgodnie z informacją otrzymaną od dyrektora Kurek, w 2014 roku kształtował się on następująco: miasto Wąbrzeźno – 15,8; gmina

Wąbrzeźno – 16,4; gmina Książki – 22,5; gmina Płużnica – 23,1; gmina Dębowa Łąka – 14,0. Z kolei wskaźnik wypożyczeń na 100 mieszkańców średnio we wszystkich bibliotekach powiatu wyniósł 237, zaś w mieście – 286.

Co w księgarniach?

– Klienci kupują coraz mniej książek – zauważa Ewa Pokorowska z wąbrzeskiej księgarni „Ate-na”. – Przede wszystkim sprzedajemy książki dla dzieci, czasami młodzież uzupełnia swoje lektury szkolne, jest zainteresowanie książkami na prezenty, wydawnictwami albumowymi – wylicza Ewa Pokorowska. W mniejszych księgarniach książki są droższe niż w dużych sieciach handlowych, dlatego trudno tu o konkurencyjność. Zdarza się, że klienci próbują zorientować się czy dana książka jest już dostępna na rynku, a następnie zamawiają ją np. w sklepie internetowym.

Tekst i fot.
Krzysztof Zaniewski

Maryla Putynkowska zaprasza na wystawę poświęconą polskiemu teatrowi

Godzina kodowania pod patronatem władz

WĄBRZEŻNO ▶ Drugi tydzień zimowych ferii uczniowie wąbrzeskiej „dwójki” mogli spędzić między innymi ucząc się programowania. Od 23 do 27 lutego w szkole odbywała się „godzina kodowania”, czyli Hour of Code.

Wszyscy uczestnicy otrzymali dyplomy i upominki

Pomysłodawcą i prowadzącym zajęcia jest Witold Olszewski, nauczyciel informatyki. – Dzieci zapisywały się dobrowolnie, przychodzą codziennie z własnej woli i szanują to, co robią. Dzielą się zdobytymi umiejętnościami, pomagają sobie wzajemnie w rozwiązywaniu problemów, a to bardzo cenne w procesie dydaktycznym – uważa Witold Olszewski. – Założycielami organizacji Code.org są bracia Ali i Hadi Partovi, którzy podkreślają, że jako zespół inwestują w wyjątkowych ludzi. Ja też szukam takich wyjątkowych ludzi wśród uczniów. Chcę, aby byli oni nie tylko konsumentami, ale także twórcami informatyki. Nie wystarczy grać na telefonie, trzeba także umieć go zaprogramować – podkreśla nauczyciel.

Witold Olszewski chce wypromować Hour of Code w powiecie i w województwie, aby w tym roku przyłączyć się światowej edycji, która tradycyjnie odbędzie się w grudniu. Zainteresowanych współpracą nauczycieli zachęca do kontaktu za pośrednictwem sekretariatu Szkoły Podstawowej nr 2 w Wąbrzeźnie.

– Umiejętność programowania to we współczesnym świecie droga do prawdziwej kariery. Na rynku pracy jest duży popyt na informatyków, ale potrzebni są też instalatorzy, technicy ds. bezpieczeństwa i nadzoru sieci – uważa nauczyciel. Jak mówi organizator zajęć, są one naturalną kon-

sekwencją działań rozpoczętych przed kilku laty: – Wtedy radni przyjęli program informatyzacji miasta, ja pomagałem go tworzyć. Wybudowano 1 km sieci światłowodowej dla szkół i biblioteki. Jako jedni z pierwszych mieliśmy szerokopasmowy dostęp do internetu dzięki Kujawsko-Pomorskiej Sieci Informatycznej. Bardzo ambitne plany zakładały, że dostęp do szerokopasmowego internetu będą mieli wszyscy mieszkańcy Wąbrzeźna. Samorząd zlecił nawet wykonanie projektu, do szkoły i urzędu zakupiony został odpowiedni, wysokiej klasy sprzęt. Niestety, te działania nie są kontynuowane. Obecnie zostaliśmy odcięci od szerokopasmowego dostępu do sieci, internet zapewnia nam jedna z firm. Powoduje to różne problemy, często zdarza się tzw. wysycenie sieci i spada szybkość połączenia.

Kodujących odwiedziła Agnieszka Post, dyrektor ds. edukacyjnych w warszawskiej firmie Sad. – Uważam, że dzieci jak najszybciej należy uczyć podstaw programowania. To bardzo ważne we współczesnym świecie – mówił. – Dużo zależy od nauczyciela. Może on nie tylko zwyczajnie realizować treści nauczania, uczyć korzystania z programów użytkowych, biurowych itp. Istnieje wiele możliwości, żeby przedstawiać dzieciom strukturę tych programów, wprowadzać uczniów w świat programowania. My stara-

my się wspierać inicjatywy w szkołach i poza szkołą, współpracujemy z nauczycielami.

W Hour of Code uczestniczyli uczniowie z klas od III do V. Dzieci aktywnie i chętnie wykonywały ćwiczenia. – Programowanie mi się podoba i jest łatwe – ocenia Weronika Łubkowska z klasy trzeciej. – Jest fajniejsze niż granie na komputerze, bo w grach nie ma tylu ciekawych rzeczy – dodaje dziewczynka. – A mnie najbardziej podobają się słodkie przekąski, ciasteczka, owoce i soki – śmieje się Filip Krawczyk z klasy trzeciej. – Kodowanie też jest ciekawe, ale ja w przyszłości chciałbym naprawiać motory i samochody. Nie będę informatykiem, wolalbym zostać mechanikiem, jak mój tata – podkreśla Filip. Zadowolony z kodowania jest Konrad Talkowski z klasy czwartej. – To bardzo dobre zajęcia. Warto w nich brać udział, bo wiedza, jaką zdobywamy, jest przydatna. A poza tym mogę pobawić się w dobrym towarzystwie kolegów – podsumowuje Konrad.

Podczas tygodniowych zajęć wszyscy uczniowie napisali 10193 linie kodu. – Naprawdę to było wspaniałe wydarzenie i przerosło moje oczekiwania. Wydaje mi się, że jest to sukces pedagogiczny bez żadnych ram i wytycznych MEN. Jestem dumny z moich uczniów – ocenia Witold Olszewski.

Tekst i fot.
Krzysztof Zaniewski

O słodki poczęstunek zadbali sponsorzy

Dzieci chętnie wykonywały zadania

– Programowanie jest łatwe – uważa Weronika Łubkowska

Filip Krawczyk (w słuchawkach) i Konrad Talkowski poradzili sobie z ćwiczeniami

Zapisy czas zacząć

PŁACHOWY, WĄBRZEŻNO ➤ Ruszyły zapisy dzieci w wieku od 2,5 do 6 lat do żłobka i przedszkola w Płachawach. Dyrektorzy wąbrzeskich podstawówek ogłosili nabory pierwszoklasistów.

Wraz z początkiem marca Niepubliczne Przedszkole „Chata Małego Skrzata” w Płachawach rozpoczęło nabór maluchów do żłobka i przedszkola. Przedszkole działa od godz. 6.00 do 16.00. Miesięczny koszt opieki nad dzieckiem w placówce to 200 zł za pobyt do 6 godzin dziennie, od 6 do 10 godzin opłata wynosi 250 zł. Przedszkolaki mają zapewnione cztery posiłki, zajęcia rytmiki, opiekę logopedy, psychologa i pielęgniarki oraz język angielski (płatny dodatkowo). Do żłobka przyjmowane są dzieci od 1 roku życia do 3 lat. Za mie-

siąc pobytu malucha w żłobku w wymiarze 6 godzin dziennie rodzice zapłacą 230 zł, a powyżej 6 godzin 270 zł. Oprócz opieki, maluszkom przysługują cztery posiłki oraz wsparcie logopedy, psychologa i pielęgniarki. Rodzice, którzy mają w przedszkolu lub żłobku dwoje dzieci, mogą liczyć na upust – opłata za drugie dziecko wynosi wtedy 50 proc. Dodatkowych informacji pod numerami tel. 600 810 106, 662 257 382 lub osobiście w siedzibie przedszkola udzielają pracownicy Stowarzyszenia Na Rzecz Wspierania Edukacji SPINAKER

w Grudziądzu, które prowadzi placówkę w Płachawach. Nabór potrwa do końca marca.

Zapisy do klas pierwszych ogłosili dyrektorzy Szkoły Podstawowej nr 2 i Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie. Przyjmowanie zgłoszeń oraz wniosków o przyjęcie dzieci odbywać się będzie od 16 do 20 marca. Zasady naboru oraz pozostałe dokumenty można pobrać w sekretariatach szkół, ze stron internetowych placówek oraz ze strony urzędu miasta: www.wabrzezno.com.

(pg)

Wąbrzeźno

Biblioteczna Ferienada 2015

Od 23 do 27 lutego w Miejskiej Powiatowej Bibliotece Publicznej czas wolny od nauki spędzały dzieci w wieku od 6 do 13 lat. Były zajęcia łączące edukację z dobrą zabawą.

Klaudia Matuszkiewicz, Wiktorina Onyszczyk i Wiktorina Lewandowska współpracują, tworząc bałwankę z waty

Organizatorzy zachęcali też do korzystania z księgozbioru, czasopism, zbiorów audiowizualnych, internetu, gier planszowych i puzzli (także poza zajęciami). Na najmłodszych czekał „Kącik Malucha” z bogatym zbiorem książek – zabawek, malowankami, przyborami plastycznymi, pluszakami

i zabawkami edukacyjnymi. – Przed feriami rodzice dowiadywali się czy będziemy prowadzić jakieś zajęcia. I chociaż w tym roku uczestników mamy trochę mniej niż zwykle, to program jest urozmaicony – informuje Dorota Sionkowska. – Dzieci oglądały fragmenty bajek filmowych,

a następnie rysowały bohaterów. Przygotowaliśmy zabawy z książką – zagadki, quizy, rebusy, kalam-bury, gry rozwijające umiejętność logicznego myślenia. Uczestnicy wykonywali prace plastyczne, np. wyklejali bałwanki z waty. Na zakończenie tworzyli albumy z zimowych zajęć w bibliotece. Dzieci przychodzą bardzo chętnie i wiadać, że największą radość sprawiają im zajęcia plastyczne – podsumowuje bibliotekarka.

– Fajnie jest lepić bałwanki z waty. Można zacząć od małej kulki, potem zrobić średnią, a na końcu największą – wyjaśniają Wiktorina Onyszczyk i Klaudia Matuszkiewicz. – Wczoraj oglądaliśmy fragmenty bajki „Piękna i bestia”, a potem rysowaliśmy do niej ilustracje. Ale rysowaliśmy też inne nasze ulubione bajki – mówi Marta Lisowska.

Krzysztof Zaniewski

Dorota Sionkowska cierpliwie podpowiada dzieciom, jak usprawnić pracę

Wąbrzeźno

Wpadł z amfetaminą

18-latek na oczach policjantów próbował pozbyć się amfetaminy. Odpowie za posiadanie i handel narkotykami.

W minioną środę na ul. Legionistów w Wąbrzeźnie uwagę policjantów zwróciło dwóch młodych mężczyzn. – Jeden z nich na widok patrolu policji wyrzucił na chodnik proszek zawinięty w folię aluminiową. Badanie wykazało, że jest to amfetamina – informuje Michał Głębocki, oficer prasowy wąbrzeskiej policji.

18-latek został zatrzymany. Postawiono mu zarzuty posiadania i udzielania środków narkotycznych. Okazało się, że ze sprawą powiązany jest też 34-letni mieszkaniec Wąbrzeźna. On także usłyszał zarzut handlu narkotykami.

(pg)

Wąbrzeźno

Przyroda w obiektywie

Ma się 17 lat i szczególnie lubi fotografować budzącą się do życia przyrodę. Od 6 marca w Wąbrzeskim Domu Kultury będzie można obejrzeć zdjęcia wykonane przez Agnieszkę Sieradzką z Kowalewa Pomorskiego.

Agnieszka bardzo poważnie podchodzi do fotografowania. Dla niej to coś więcej niż tylko hobby. Podkreśla, że z tą dziedziną wiąże swoją przyszłość. W WDK pokaże cykl zdjęć opatrzonych tytułem „Budząca się przyroda”. Na fotografiach przedstawiają-

cych m.in. kwiaty udało jej się uchwycić piękno natury.

Oprócz robienia zdjęć, mieszkanka Kowalewa Pomorskiego – tak jak większość jej rówieśników – lubi słuchać muzyki i spotykać się z przyjaciółmi.

(pg)

Wąbrzeźno

Burmistrz promuje wielodzietność

Rodzinny wyjazd, wspólne wyjście do restauracji, wypad do kina czy teatru – na taki cel będą mogli przeznaczyć wygrane laureaci konkursu dla rodzin wielodzietnych z Wąbrzeźna.

Inicjatywa „Moja wspaniała rodzinka” skierowana jest do rodzin mających więcej niż dwoje dzieci w wieku do 18 lat lub 25 – jeżeli jeszcze kontynuują naukę, lub bez ograniczeń wiekowych w przypadku, gdy dziecko jest niepełnosprawne.

– Konkurs organizowany jest w ramach akcji Karty Dużej Rodziny. Jest on okazją do wsparcia finansowego rodzin, które mają co najmniej trójkę dzieci. Zachęcam rodziny do wzięcia udziału w nim i skorzystania z możliwości dofinansowania rodzinnego wyjazdu czy innej formy wspólnego spędzenia czasu – mówi burmistrz Leszek Kawski, organizator konkursu.

Zadanie konkursowe wymaga od uczestników nieco kreatywności – polega na wykonaniu albumu, opowiadającego o jakimś ważnym rodzinnym wydarzeniu. Technika wykonania pracy jest dowolna. Może to być

praca plastyczna, prezentacja multimedialna lub filmik.

W konkursie wyróżnione zostaną trzy prace. Ich autorzy otrzymają nagrody finansowe: 1. miejsce – 800 zł, 2. miejsce 600 zł i 3. miejsce 400 zł. Pieniądze mają zostać wydane na rodzinny pobyt w restauracji, kinie, teatrze, integracyjny wyjazd rodzinny lub inną rodzinną formę spędzenia wolnego czasu. Na wykorzystanie nagrody laureaci będą mieli czas do 30 września.

Konkurs ruszy 1 kwietnia. Zgłoszenia będą przyjmowane do 29 maja w wydziale rozwoju miasta urzędu miasta, pokój nr 16. Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród zaplanowano na 13 czerwca, w czasie obchodów Dni Wąbrzeźna.

Regulamin konkursu dostępny jest na stronie internetowej urzędu miasta: www.wabrzezno.com.

oprac. (pg)

Historia zapisana w muzyce

WĄBRZEŻNO ➤ Od 26 lutego do 24 marca w Galerii Wąbrzeskiego Domu Kultury można oglądać wystawę poświęconą historii polskiej muzyki i radiofonii. Swoją kolekcję pod nazwą „90 lat Polskiego Radia i polskiej radiofonii 1925-2015” prezentuje Paweł Małs.

Ekspozycję tworzą unikatowe gramofony, odbiorniki radiowe, magnetofony szpulowe, płyty winylowe i szelakowe oraz matryce do tłoczenia płyt, różnorodne wydawnictwa dotyczące radiofonii, a także katalogi płytowe. Wiele eksponatów pamięta czasy dwudziestolecia międzywojennego, są też unikatowe egzemplarze sprzętu z lat 50., 60. i 70. XX wieku.

– Wystawa ma pokazać szczególnie osobom młodym, że w dawnych latach słuchanie muzyki i zbieranie nagrań nie było tak oczywiste i proste jak dziś. Nie było komputerów ani telefonów komórkowych, a ówczesne aparaty radiowe były drogie i nie każdego było na stać – mówił podczas otwarcia wystawy Paweł Małs.

W galerii domu kultury można zobaczyć m.in. radioodbiornik Grundig wyprodukowany w 1954 roku, który już wówczas posiadał tzw. wysoki zakres UKF – do 100 MHz. Po włączeniu (urządzenie działa!) można bez przeszkód odbierać wiele współczesnych stacji radiowych. Kolekcjoner z dumą prezentował także inne, nadal sprawne urządzenia, np. radioodbiornik Stolica, gramofony elektryczne Karolinka czy Luxton 2, a także magnetofon szpulowy Tonette. Wielkie zainteresowanie zwiedzających, wśród których nie zabrakło słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku i członków Klubu Seniora „Echo”, wzbudził również gramofon akustyczny Columbia, wypro-

dukowany w Anglii w 1935 roku. Do jego działania nie jest potrzebna energia elektryczna, ponieważ do napędu służy specjalna sprężyna. – Gramofon akustyczny, popularnie lecz błędnie nazywany patefonem, wymaga nowej igły do każdego odtworzenia płyty, gdyż zdziera się ona podczas odtwarzania czarnego krążka. Płyta kręci się z prędkością 78 obrotów na minutę, a gramofon trzeba najpierw skalibrować – informuje Paweł Małs. – Na szczęście mam jeszcze dość spory zapas igieł, które udało mi się zdobyć w przeszłości. Podobno teraz można kupić takie igły produkowane w Chinach – dodaje. Mimo że Paweł Małs nie jest z wykształcenia elektronikiem, to dzięki smykałce do techniki sam przywraca wiele urządzeń do życia. To daje mu dodatkową satysfakcję przy gromadzeniu kolekcji. – Wiele oryginalnych części zapasowych (lamp) podarował mi Jan Zagózda z Warszawy – informuje Małs. (Jan Zagózda, dziennikarz Polskiego Radia, twórca Słodkiego Radia Retro – red.).

Niemal każdy eksponat opatrzone został przez kolekcjonera bogatym komentarzem dotyczącym np. parametrów technicznych właściwości czy okresu produkcji. Można było też posłuchać fragmentów archiwalnych audycji radiowych i nagrań płytowych. Atrakcją były też zagadki dla uczestników wystawy, wymagające np. znajomości wykonawców muzyki bigbitowej. Dla zwycięzców autor przy-

gotował muzyczne niespodzianki.

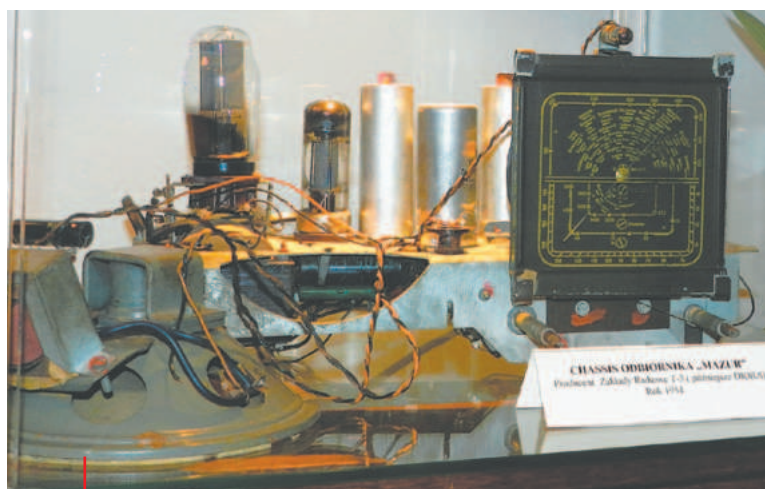
Skąd u młodego człowieka zamiłowanie do „starej” muzyki radiowej? – W moim domu rodzinnym było radio Goplana. Wszyscy słuchaliśmy różnych audycji – muzycznych, teatru radiowego, mszy świętej. Pamiętam z dzieciństwa m.in. słuchowisko „W Jezioranach”. Radio i muzyka w moim życiu były obecne od zawsze w naturalny sposób – mówi Paweł Małs. – W pewnym momencie zacząłem kupować także płyty, m.in. Renny Rolskiej, „Czerwono Czarnych”. Jako prezent na I komunię dostałem od babci adapter – wspomina kolekcjoner. Obecnie w kolekcji posiada ponad 5 tysięcy płyt winylowych i ok. 1,5 tysiąca płyt szelakowych. Swoje zbiory prezentuje w Wąbrzeskim Domu Kultury podczas organizowanego „Antykwariatu polskiej piosenki”.

Wiedza na temat historii polskiej muzyki i jej twórców, jaką podzielił się ze zwiedzającymi Paweł Małs, jest naprawdę imponująca. Kilkanaście lat temu miał też okazję udowodnić to, biorąc udział w teleturnieju „Jaka to melodia?” – Do programu trafiłem właściwie przypadkiem. Podczas wizyty w Polskim Radiu u Jana Zagózdy i Danuty Żelechowskiej spotkałem osobę pracującą przy teleturnieju. Finału, co prawda nie wygrałem, ale jak pamiętam, zdobyta nagroda też była satysfakcjonująca – ocenia skromnie autor wystawy.

Tekst i fot.
Krzysztof Zaniewski

Paweł Małs odtwarza płytę z piosenką przedwojennego artysty Adama Astona

Chassis radioodbiornika Mazur (połowa lat 50. XX w.)

Powiat

Nie wylewamy za kołnierz

dokończenie ze str. 1

Wartości te są zatrważające w kontekście innych statystyk. Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podaje dane szacunkowe dotyczące problemów alkoholowych: w każdym przeciętnym mieście do 25 tys. mieszkańców liczba uzależnionych od alkoholu sięga 500 osób. Kolejny tysiąc to ci narażeni na przebywanie i radzenie sobie z chorym, czyli członkowie rodziny. Następny tysiąc stanowią dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików.

To nie lada wyzwania, dlatego przy każdej gminie działają komisje do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych, a samorządy co roku przygotowują programy profilaktyczne. Komisje mają też niemałe budżety. Łącznie wysokość środków przeznaczonych w Kujawsko-Pomorskim na funkcjonowanie tych gremiów to ponad 2,8 mln zł rocznie. Ich zadania to m.in. prowadzenie kontroli punktów sprzedaży alkoholu, rozmowy interwencyjne i motywacyjne z osobami nadużywającymi wysokokowych trunków, a także kierowanie uzależnionych na badania i odwyk.

Oprócz komisji, w Wąbrzeźnie działa Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki, Terapii i Integracji Społecznej. To tu koncentrują się działania skierowane do osób uzależnionych

bądź wychodzących z uzależnienia, a także akcje uświadamiające młodzież, dzieci i dorosłych. – Muszę powiedzieć, że w całym systemie rozwiązywania problemów alkoholowych jest pewna luka, mianowicie kieruje się osoby chore na odwyk, natomiast taka osoba po wyjściu, może mieć problemy z dalszą terapią i podtrzymywaniem trzeźwości – mówi Dorota Gumuła, dyrektorka centrum oraz członkini Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. – Nasze centrum stara się tę lukę wypełnić. Mamy prężnie działający klub dla anonimowych alkoholików, coraz więcej osób do nas się zgłasza. Dzięki temu wielu osobom udaje się wyjść z nałogu. Prowadzimy też świetlicę terapeutyczną, zajmujemy się dziećmi z rodzin alkoholowych. Takie osoby nie są więc pozostawione same sobie.

Zdaniem Katarzyny Łęgowskiej, przewodniczącej Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wartość sprzedaży alkoholu łączy się ze wzrastającą liczbą osób pijących: – I to zdecydowanie – przekonuje. – Więcej osób trafia na leczenie, więcej osób pije z sposób ryzykowny, ale też i piją coraz młodsze osoby. Często nie uświadamiając sobie, że od zwykłego „piwka” też można się uzależnić.

Katarzyna Fus

Można było posłuchać, poczytać i pooglądać

Ferie, ferie i... po feriach

KSIĄŻKI, WRONIE ➤ Zajęcia z robotyki urozmaiciły drugi tydzień ferii w ośrodku kultury i bibliotece w Książkach. Zimowisko we Wroniu zdominowały natomiast warsztaty kulinarne.

Zimowisko we Wroniu zdominowały warsztaty kulinarne

Drugą połowę zimowego wypoczynku uczestnicy zajęć w GOK-u rozpoczęli od wyjazdu do kina Wąbrzeskiego Domu Kultury na film „Kot w butach 2”. Swoją kontynuację miały zajęcia poświęcone bohaterce książki Astrid Lindgren – Pippi Pończoszance. Dzieci nie tylko poznały kolejne przygody rudowłosej dziewczynki, ale też przygotowały trzy ulubione scenki, które potem odegrały na scenie.

W drugim tygodniu ferii nie zabrakło też rywalizacji sportowej w postaci rozgrywek tenisa stołowego. Najlepszym zawodnikiem okazał się Maciej Komorowski, drugie miejsce zajęła Karolina Maryniak, a trzecie Dominik Lewandowski. Chociaż zabrakło chętnych do udziału w konkursie karaoke wszyscy wspólnie śpiewali i wesoło spędzili czas. Chętni znaleźli się za to, żeby stanąć w recytatorskie szranki. Jury nagrodziło wszystkich uczestników.

Ogromnym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia z robotyki, podczas których dzieci uczyły się budować roboty z klocków Lego Mindstorms oraz poznały

podstawy ich programowania. Uczestnicy wykorzystali zajęcia plastyczne na przygotowanie laurów z okazji zbliżającego się Dnia Kobiet. Pozostały czas przeznaczili na zabawy i konkursy oraz gry planszowe i karciane.

Udane dwa tygodnie zwieńczył spektakl lalkowy „Przygody Koziołka Matołka”.

Od poniedziałku do piątku w świetlicy wiejskiej we Wroniu spotykało się 20 dzieci z sołectwa Cymbark i z ościennych wsi. Uczestników zimowiska zaproszono do udziału w warsztatach kulinarnych, zajęciach sportowo-rekreacyjnych oraz plastycznych. Wszystkie zajęcia prowadzone były bezpłatnie przez wolontariuszki Stowarzyszenia „Przyjaciele Wronia”: Monikę Bestjan, Agatę Kubrycht, Beatę Studzińską-Gólaszewską, Sabinę Topij-Brylińską i Małgorzatę Górecką. Opiekunki otrzymały wsparcie od członków miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich: Doroty Urbańskiej, Agnieszki Kamińskiej i Teresy Witkowskiej, które m.in. przekazały produkty żywnościowe na rzecz dzieci.

Podczas zajęć kulinarnych uczestnicy poznawali tajniki kuchni włoskiej. Wspólnie przygotowali spaghetti, ravioli ze szpinakiem, pizzę, bruschetty na ciepło z mozzarellą oraz guacamole z pomidorkami koktajlowymi. Atrakcją dla dzieci była fontanna pełna czekolady, którą oblewano owoce. Oprócz wykonania typowo włoskich dań, mali kucharze mieli okazję upiec tartę z jabłkami oraz spróbować przepysznych naleśników z twarogiem przygotowanych przez mamy, które zaangażowały się w przedsięwzięcie.

Czas przeznaczony na rekreację wypełnili gry edukacyjne oraz w zajęcia sportowe na świeżym powietrzu.

– Uczestnicy grali w dwa ognie, piłkę nożną, pokonywali tory przeszkód, rywalizowali w konkursach drużynowych i skakali przez skakankę – mówi Monika Bestjan, wolontariuszka. – Młodsze dzieci odkrywały talenty artystyczne, ozdabiając chodniki rysunkami wykonanymi kredą, skakały w klasy i ślimaka. Dużym powodzeniem cieszył się tenis stołowy.

W ramach warsztatów plastycznych uczestnicy przygotowali plakat podsumowujący zimowisko. Natomiast pod kierunkiem artystki Małgorzaty Góreckiej malowali na drewnie, a niektórzy uczyli się techniki decoupage.

Podczas uroczystego zakończenia projektu dzieci otrzymały certyfikaty ukończenia warsztatu kulinarnego z uprawnieniami do przyrządzania potraw włoskich we własnym domu.

Zimowisko zorganizowane przez Stowarzyszenie „Przyjaciele Wronia” zostało dofinansowane przez gminę Wąbrzeźno.

(pg), fot. nadesłane

Podczas uroczystego zakończenia projektu dzieci otrzymały certyfikaty ukończenia warsztatu kulinarnego z uprawnieniami do przyrządzania potraw włoskich we własnym domu

Ogromnym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia z robotyki, podczas których dzieci uczyły się budować roboty z klocków Lego Mindstorms oraz poznały podstawy ich programowania

Uzbrojeni w narzędzia uczestnicy przystąpili do przygotowywania specjałów kuchni włoskiej

Dzieci zaprezentowały trzy scenki z książki o przygodach Pippi

Uczestnicy wykorzystali zajęcia plastyczne na przygotowanie laurów z okazji zbliżającego się Dnia Kobiet

Publiczności podobał się spektakl o przygodach Koziołka Matołka

Z ekonomią za pan brat

DĘBOWA ŁĄKA ➤ Grupa uczniów z Gimnazjum im. gen. J. Bema w Dębowej Łące bierze udział w ogólnopolskim projekcie „Na własne konto”. Zgłębiają tajniki ekonomii i poznają podstawy przedsiębiorczości.

Zespół Szkół w Dębowej Łące był otwarty dla uczniów również w ferie. W tym czasie grupa gimnazjalistów brała udział w programie edukacyjnym „Na własne konto”.

– Uczniowie uczestniczą w dodatkowych zajęciach z przedsiębiorczości i ekonomii – opowiada Kamil Suliński, nauczyciel prowadzący zajęcia. – Poprzez zabawę i gry edukacyjne poznali podstawowe pojęcia i narzędzia ekonomiczne, które w założeniu mają im umożliwić lepszy start w dorosłe życie.

Zajęcia odbywały się w pierwszym tygodniu ferii. Młodzież zapoznała się z teorią, a potem sprawdzała ją w praktyce. Odwiedziła też bank.

– W trakcie zajęć uczniowie starali się planować domowy budżet rodziny, zastanawiali się, jak zwiększać dochody, obniżać wydatki oraz gospodarować ewentualnymi nadwyżkami – dodaje nauczyciel. – We współpracy z bankiem Pekao, który ufundował nagrody, przeprowadziliśmy konkurs wiedzy ekonomicznej.

Wszyscy uczniowie otrzymali książki systematyzujące najważniejsze pojęcia ekonomiczne, pendrive’y w kształcie kart płatniczych oraz plakaty służące do kontrolowania własnego budżetu przez cały rok.

– Odwiedziliśmy także firmę „AgroTom”, gdzie – dzięki uprzejmości właściciela Tomasza Rychlika – uczniowie dowiedzieli się naj-

ważniejszych rzeczy związanych z zakładaniem i prowadzeniem własnej firmy – podsumowuje Kamil Suliński.

W drugim semestrze roku szkolnego uczniowie wykorzystają zdobytą wiedzę w praktyce, przygotowując pracę konkursową – młodzieżową gazetkę ekonomiczną adresowaną do społeczności lokalnej oraz minibusplan jej wydania.

Program „Na własne konto” jest realizowany we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim w ramach programu edukacji ekonomicznej i Fundacją na Rzecz Rozwoju Wsi „Polska Wieś 2000” im. M. Rataja.

(Szyw), fot. archiwum

Zajęcia odbywały się w ferie

Uczniowie zdobyli wiedzę z zakresu ekonomii oraz podstaw przedsiębiorczości

Wąbrzeźno

Pod znakiem serduszek

Lutowe zajęcia w wąbrzeskiej bibliotece, podczas których maluchy z opiekunami uczą się aktywnie i kreatywnie spędzać wspólny czas, poświęcone były walentynkom.

„Biblioteczne spotkania rodzinne”, które cyklicznie odbywają się w filii dla dzieci wąbrzeskiej ksiąznicy, wciąż cieszą się niesłabnącym zainteresowaniem rodziców i krewnych maluszków do lat 4. To zajęcia, które pozwalają na budowanie więzi emocjonalnych, poszerzanie wiedzy, wymianę doświadczeń między rodzicami,

a przede wszystkim na aktywne spędzenie wspólnego czasu z dzieckiem.

Podczas lutowego spotkania nie mogło zabraknąć obowiązkowego punktu bibliotecznych spotkań, jakim jest głośne czytanie książeczek. Dzieci wysłuchały opowieści o psie Cliffordzie i jego walentynkowej przygodzie. Potem

wykleiły kolorowymi serduszkami laurki, które wręczyły swoim „walentynkom”, czyli mamom. Przeprowadzono także wybory walentynkowej królowej, którą została mama Wiktorii i Mai. Nadmiar energii dzieci mogły spżytkować podczas zabaw przy muzyce.

(pg), fot. nadesłane

Podczas lutowego spotkania nie mogło zabraknąć obowiązkowego punktu bibliotecznych spotkań jakim jest głośne czytanie książeczek

Dzieci wykleiły kolorowymi serduszkami laurki, które wręczyły swoim „walentynkom”, czyli mamom

Wąbrzeźno

Miłośnicy wuefu

Drugi tydzień zimowych ferii w wąbrzeskiej „dwójce” miał sportowy charakter. Łukasz Murawski, nauczyciel wychowania fizycznego, zorganizował zajęcia przygotowujące trzecioklasistów do rozpoczęcia nauki w klasie sportowej.

Kindze Pinkowskiej i Aleksowi Karczewskiemu zimowisko się podoba

– Mamy w szkole klasy sportowe o profilach piłka nożna oraz pływanie – informuje Łukasz Murawski. – Zajęcia, które prowadzę, mają ułatwić uczniom start w klasie czwartej sportowej, jednak nie zobowiązują do jej wybrania. Dzieci mają okazję poznać, jak to jest, kiedy lekcje wychowania fizycznego odbywają się codziennie. A ja mogę już teraz wyszukiwać sportowe talenty – wyjaśnia nauczyciel.

Zajęcia odbywały się codziennie od 9.00 do 12.00. Była przerwa na śniadanie i ciepłą herbatę. Uczestnicy mogli też liczyć na małe niespodzianki. Dzieci były zadowolone z takiej formy zimowego wypoczynku. – Na zajęciach jest wesoło. Jest dużo różnych ćwiczeń, a to mi się podoba – ocenia Aleks Karczewski. – Najfajniejsza jest siatkówka i gra w kosza. W przyszłym roku chciałbym uczyć się w klasie sportowej. Pewności co do wyboru nie ma jeszcze Kinga

Pinkowska. – Jeszcze nie wiem czy będę chodziła do klasy sportowej, ale w zimowisku uczestniczę przez cały tydzień – mówi Kinga. – Pan prowadzi różne zabawy, możemy grać i rywalizować, ale nikt się nie kłóci, nawet jak przegrywa.

Dla uczestników przygotowano różnorodne ćwiczenia i zabawy, między innymi gry integrujące grupę, rozwijające skoczność i koordynację ruchową. Każdy dzień upływał pod innym hasłem: „W małym ciele zdrowy duch – moim celem jest ruch”, „W wodzie czuję się wspaniale, chociaż są olbrzymie fale” czy „Na zawody przyszedł czas – wygram sobie chociaż raz”.

– Dzieciaki ochoczo rywalizują, ale zawsze fair play. Najchętniej grają w piłkę nożną i dwa ognie. Miały okazję poznać lepiej siatkówkę i są tą grą zafascynowane – dodaje Łukasz Murawski.

Tekst i fot. Krzysztof Zaniewski

Łukasz Murawski uczył techniki rzutów do kosza

PROGRAM TELEWIZYJNY

HITY TYGODNIA

CZWARTEK 20:00 TV PLUS - TOWER HEIST: ZEMSTA CIECIÓW

Komedia sensacyjna, 104 min, USA, 2011

Obsługa luksusowego apartamentowca przy Central Parku zwanego „Tower” dowiaduje się, iż miliarder, właściciel penthousa w tym wieżowcu zdefraudował pieniądze odkładane przez nich na emeryturę. Pracownicy decydują, iż musi to zostać pomszczone i planują wariacki skok aby odzyskać swoje pieniądze.

PIĄTEK 20:00 TVN - MADAGASKAR III

Film animowany, 89 min, USA, 2012

W trzeciej części lew Alex i jego przyjaciele wciąż próbują wrócić do Nowego Jorku. Tym razem sprawy komplikują się, gdyż do przebycia jest cała Europa. Jak niezauważenie pokonać cały kontynent? Oczywiście w przebraniu trupy cyrkowej!

SOBOTA 20:05 TVP 2 - PIRACI Z KARAIBÓW: KŁĄTWA CZARNEJ PERŁY

Film przygodowy, 143 min, USA, 2003

XVIII wiek, słoneczne Karaiby. Pirat Jack Sparrow zdradzony przez swoją załogę, bez ukochanego statku, z pistoletem i jedną kulą oraz kapeluszem dociera do Port Royal. W nocy miasto zostaje zaatakowane przez kapitana Barbossę oraz jego załogę na legendarnym statku, "Czarnej Perle". Porywa córkę gubernatora, Elizabeth Swann i odpływa w siną dal. W pogoń za dziewczyną wyrusza Will Turner, który jest zakochany w gubernatorskiej córce oraz Jack Sparrow, widzący własną korzyść w całej sprawie. Zadanie jednak nie jest wcale takie proste - nad kapitanem Barbossą i jego kamratami ciąży kłątwa, która przy blasku księżyca zmienia piratów w chodzące, nieśmiertelne szkielety.

NIEDZIELA 20:00 TV PLUS - SZYBCY I WSCIEKLI 5

Film sensacyjny, 130 min, USA, 2011

W przestępczym świecie egzotycznego Rio de Janeiro łączą swoje siły legendarny Dom Toretto i wyjęty spod prawa policjant Brian O'Conner. Ścigani przez bezwzględnego Agentą Hobbsa oraz armię skorumpowanych policjantów pracujących dla śmiertelnie niebezpiecznego bossa narkotykowego, Dom i Brian ponownie zbierają starą ekipę znaną z poprzednich "szybkich przygód", aby wykonać ostatnią robotę - całkowicie szalony skok warty 100 milionów dolarów!

06:10 Świat się kręci
06:55 Info poranek
07:10 Pogoda Info
07:15 Info poranek
07:40 Gość poranka
07:50 Info poranek
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:50 Jaka to melodia? - rozrywka
09:20 Klan odc. 2710 - serial
09:50 Ojciec Mateusz odc. 125 - serial
10:50 Wspaniałe stulecie odc. 89 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Smaki polskie
12:40 Przepis dnia
12:50 Nasi kuzyni odc. 2
13:55 Autostrada do nieba odc. 41 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Okrasa łamie przepisy
15:50 Wspaniałe stulecie odc. 90 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2711 - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz s. 13 odc. 1 - serial
21:25 Sprawa dla reportera
22:20 5 rozbitych kamer
23:30 Głową w mur odc. 13 - serial
00:25 Druga szansa s. 2 odc. 1, 2 - serial
02:05 Naszaarmia.pl
02:30 Sprawa dla reportera

06:10 Mango - Telezakupy
07:15 Detektywi odc. 694 - serial
07:50 Doradca smaku
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej odc. 2028 - serial
11:25 Szkoła odc. 81 - serial
12:25 Szpital odc. 309 - serial
13:25 Ugotowani s. 8 odc. 15 - rozrywka
14:00 Ukryta prawda odc. 430 - serial
15:00 Szkoła odc. 82 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2419 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 431 - serial
18:00 Szpital odc. 310 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2029 - serial
20:50 Ugotowani s. 8 odc. 16 - rozrywka
21:30 Kuchenne rewolucje s. 11 odc. 1 - rozrywka
22:30 Pieniądze to nie wszystko - komedia
00:40 Superwizjer
01:15 Człowiek - cel s. 2 odc. 13 - serial
02:15 Uwaga!
02:40 Sekrety magii odc. 301 - rozrywka

06:00 Złotopolscy odc. 133, 134 - serial
07:00 Nash Bridges s. 5 odc. 92, 93, 94 - serial
09:55 Sekret s. 3 odc. 140 - serial
11:00 Zbuntowany anioł odc. 42 - serial
12:00 Co ludzie powiedzą? s. 4 odc. 6 - serial
12:30 Królowa serc odc. 55, 56 - serial
14:30 Niania s. 2 odc. 22, 23, 24 - serial
16:00 13. posterunek s. 2 odc. 9, 10 - serial
17:25 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 45, 46, 47
19:00 Pingwiny z Madagaskaru odc. 115, 116 - serial
20:00 Tower Heist. Zemsta cieciców - komedia sensacyjna
22:10 Łowca błyskawic - film sensacyjny
00:25 Strach na wróble - horror
02:00 Kręcimy z gwiazdami s. 3 odc. 2 - rozrywka

06:05 M jak miłość odc. 741, 742 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:10 Barwy szczęścia odc. 1251 - serial
11:45 Na dobre i na złe odc. 486 - serial
12:45 Dzięki Bogu już weekend odc. 3 - rozrywka
13:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 16
14:15 Licencja na wychowanie odc. 3 - serial
14:55 Na sygnale odc. 3 - serial
15:25 Rodzinka.pl odc. 40 - serial
16:00 Panorama - kraj
16:20 Pogoda - kraj
16:30 Na dobre i na złe odc. 589 - serial
17:25 Newton
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1251, 1252 - serial
20:40 Wybuchowa para - komedia sensacyjna
22:35 Take This Waltz - dramat obyczajowy
00:45 Podejrzani zakochani - komedia romantyczna
02:40 Take This Waltz - dramat obyczajowy

06:30 Męski typ odc. 4 - talk show
07:00 Julia odc. 141 - serial
07:35 Brzydula odc. 76 - serial
08:10 Sąd rodzinny odc. 144 - serial
09:10 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 545 - serial
10:10 Gwiazdy wierzą w duchy odc. 3
11:15 Mango - Telezakupy
12:50 Sąd rodzinny odc. 145 - serial
13:50 Szpital odc. 73 - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 546 - serial
15:50 Julia odc. 142 - serial
16:25 Brzydula odc. 77 - serial
17:00 Kobieta ze stali odc. 4 - serial
18:00 Gwiazdy wierzą w duchy odc. 4
19:00 Dr House odc. 9 - serial
20:00 Ochroniarz amator - komedia
22:15 Mentalista s. 3 odc. 18 - serial
23:10 Milczenie owiec - thriller
01:35 Sekrety magii odc. 301 - rozrywka

07:05 Informacje kulturalne
07:25 Chłopi odc. 4 - serial
08:30 Hava nagila
09:40 Fantomas kontra Scotland Yard - komedia kryminalna
11:30 To nie tak
12:00 Dolina Kreatywna, czyli czego szuka młoda sztuka
12:40 Studio Kultura - Rozmowy
13:30 Informacje kulturalne
13:55 Miś - komedia
16:05 Chłopi odc. 4 - serial
17:15 Hava nagila
18:20 Bajki na dobranoc - film obyczajowy
19:50 Snepowina - film krótkometrażowy
20:20 Hala odlotów odc. 98 - talk show
21:15 New York, New York - musical
00:10 Hala odlotów odc. 98 - talk show
01:05 Gdzie latają wiedźmy
01:45 Trzy małpy - dramat obyczajowy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 3 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy s. 3 odc. 125, 126 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 3 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 412 - serial
12:00 Pielęgniarki s. 3 odc. 4 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 4 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2051 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 4 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy s. 14 odc. 691 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 601 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2052 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 103 - serial
20:05 Zdrady s. 5 odc. 1 - serial
21:05 Przyjaciółki s. 5 odc. 1 - serial
22:05 Obsesja - thriller
00:20 Most na rzece Kwai - film wojenny

06:00 Kłamczuch odc. 45 - rozrywka
07:05 13 demonów Scooby-Doo odc. 6 - serial
07:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 28 - serial
08:05 13 demonów Scooby-Doo odc. 9 - serial
08:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 31 - serial
09:00 Garfield Show odc. 32, 33, 40, 41 - serial
10:00 Czarodziej z Waverly Place odc. 17, 18 - serial
11:00 Dzikie serce odc. 2 - serial
12:00 Sekrety sąsiadów odc. 3, 43 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 43 - serial
14:00 STOP Drogówka
15:00 Czarodziej z Waverly Place odc. 19, 20 - serial
16:00 Dom nie do poznania odc. 72 - rozrywka
17:00 Dzikie serce odc. 3 - serial
18:00 Sekrety sąsiadów odc. 4, 44 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 44 - serial
20:00 Underworld - thriller
22:35 Żywa tarcza - film sensacyjny
00:30 Spadkobiercy odc. 14 - rozrywka
01:30 Interwencja
01:50 To był dzień
02:55 Dekoratorium

06:45 Dziennik telewizyjny
07:35 Makłowicz w podróży
08:05 Cafe Historia
08:25 Encyklopedia II wojny światowej
09:05 Wspaniałe stulecie
10:05 Był sobie człowiek
10:35 Podróże z Chudeckim
11:15 Historia kryminalistyki
12:05 Kamień na kamieniu
13:55 Ex libris
14:10 Notacje
14:25 Polska i świat z historią w tle
14:50 Regiony z historią
15:10 Sensacje XX wieku
16:15 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
16:45 Flesz historii
17:00 Królowa Panoram
18:05 Wspaniałe stulecie
19:05 Był sobie człowiek
19:35 Lekcja historii
19:45 Historia kryminalistyki
20:30 Polska i świat z historią w tle
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:35 Sensacje XX wieku
22:40 Szerokie tory
23:15 Czwarta dzielnica
00:15 Szwadrony śmierci
00:50 Podróże z Chudeckim
01:25 Milady

06:10 Świat się kręci
06:55 Info poranek
07:10 Pogoda Info
07:15 Info poranek
07:40 ZUS dla ciebie
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:50 Jaka to melodia? - rozrywka
09:20 Klan odc. 2711 - serial
09:50 Ojciec Mateusz odc. 126 - serial
10:50 Wspaniałe stulecie odc. 90 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:40 Przepis dnia
12:50 Nasi kuzyni odc. 3
13:55 Autostrada do nieba odc. 42 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Okrasa łamie przepisy
15:50 Wspaniałe stulecie odc. 91 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2712 - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:15 Pogoda dla kierowców
20:25 Taliarka odc. 1 - serial
21:30 Twierdza - film sensacyjny
23:55 Zemsta s. 2 odc. 13 - serial
00:45 Dokąd zmierzasz? - komediodramat
02:20 Głowa w mur odc. 13 - serial

06:10 Mango - Telezakupy
07:15 Detektywi odc. 695 - serial
07:50 Doradca smaku
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej odc. 2029 - serial
11:25 Szkoła odc. 82 - serial
12:25 Szpital odc. 310 - serial
13:25 Ugotowani s. 8 odc. 16 - rozrywka
14:00 Ukryta prawda odc. 431 - serial
15:00 Szkoła odc. 83 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2420 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 432 - serial
18:00 Szpital odc. 311 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:00 Madagaskar III - film animowany
22:00 Dziewczyna z tatuażem - film sensacyjny
01:15 Kuba Wojewódzki s. 9 odc. 14 - talk show
02:20 Uwaga!
02:35 Sekrety magii odc. 302 - rozrywka

06:00 Złotopolscy odc. 134, 135 - serial
07:00 Nash Bridges s. 5 odc. 95, 96, 97 - serial
09:50 Sekret s. 3 odc. 141 - serial
10:50 Zbuntowany anioł odc. 43 - serial
11:50 Co ludzie powiedzą? s. 4 odc. 7 - serial
12:30 Królowa serc odc. 56, 57 - serial
14:30 Niania s. 2 odc. 24, 25, 26 - serial
16:00 13. posterunek s. 2 odc. 10, 11 - serial
17:25 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 47, 48, 49
19:00 Pingwiny z Madagaskaru odc. 116, 117 - serial
20:00 Hooligans III - film sensacyjny
21:55 Wyspa grozy - horror
23:55 Bez litości II - horror
02:00 No problem!
02:30 Dyżur odc. 8

06:05 M jak miłość odc. 742, 743 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:00 Barwy szczęścia odc. 1252 - serial
11:35 Na dobre i na złe odc. 487 - serial
12:40 Postaw na milion - rozrywka
13:35 Papież Franciszek
14:10 Licencja na wychowanie odc. 4 - serial
14:45 Alternatywy 4 odc. 8 - serial
16:00 Panorama - kraj
16:15 Pogoda - kraj
16:25 WOK - wszystko o kulturze
16:30 Płocka noc kabaretowa - rozrywka
17:40 WOK - wszystko o kulturze
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Kocham kino - kultura
19:55 Latający Klub II - pas startowy - rozrywka
20:10 O mnie się nie martw s. 2 odc. 1 - serial
21:05 Rodzinka.pl s. 6 odc. 131, 132 - serial
22:15 Latający Klub II, czyli wieczór kabaretowy odc. 1 - rozrywka
23:45 Wybuchowa para - komedia sensacyjna
01:40 Yuma - dramat kryminalny

06:30 Męski typ s. 2 odc. 1 - talk show
07:00 Julia odc. 142 - serial
07:35 Brzydula odc. 77 - serial
08:10 Sąd rodzinny odc. 145 - serial
09:10 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 546 - serial
10:10 Gwiazdy wierzą w duchy odc. 4
11:15 Mango - Telezakupy
12:50 Sąd rodzinny odc. 146 - serial
13:50 Szpital odc. 74 - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 547 - serial
15:50 Julia odc. 143 - serial
16:25 Brzydula odc. 78 - serial
17:00 Kobieta ze stali odc. 5 - serial
18:00 Gwiazdy wierzą w duchy odc. 5
19:00 Agent Cody Banks II: Cel Londyn - komedia sensacyjna
21:10 Piękna i Borys Bestia - komedia
23:25 Anioł zemsty - western
01:25 Czarne lustro odc. 1 - serial
02:30 Mentalista s. 3 odc. 18 - serial

07:15 Chłopi odc. 5 - serial
08:20 Sceny z Wajdy. Kamera Wajdy
09:25 Wyspa - dramat wojenny
11:30 Hala odlotów odc. 98 - talk show
12:20 Libera - przewodnik po sztuce odc. 34
12:40 Rosja - Polska odc. 3
13:00 Ciemnego pokoju nie trzeba się bać - film krótkometrażowy
13:50 Testament doktora Mabuse - dramat kryminalny
16:05 Chłopi odc. 5 - serial
17:15 Sceny z Wajdy. Kamera Wajdy psychologiczny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Jedz i pij, mężczyzno i kobieto - komediodramat
22:40 Tygodnik kulturalny
23:35 New York, New York - musical
02:20 Informacje kulturalne
02:40 Dominik Wania Trio - Ravel

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 4 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy s. 3 odc. 127, 128 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 4 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 413 - serial
12:00 Pielęgniarki s. 3 odc. 5 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 5 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2052 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 5 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy s. 14 odc. 692 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 602 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2053 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 109 - serial
20:05 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami s. 3 odc. 1 - rozrywka
22:05 Fight Exclusive Night 6 - sporty walki
00:00 Wygnani - film sensacyjny
02:10 Tajemnice losu

06:00 Kłamczuch odc. 46 - rozrywka
07:05 13 demonów Scooby-Doo odc. 7 - serial
07:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 29 - serial
08:05 13 demonów Scooby-Doo odc. 10 - serial
08:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 32 - serial
09:00 Garfield Show odc. 34, 35, 42, 43 - serial
10:00 Czarodzieje z Waverly Place odc. 19, 20 - serial
11:00 Dzikie serce odc. 3 - serial
12:00 Pamiętniki z wakacji odc. 28, 29 - serial
14:00 STOP Drogówka
15:00 Czarodzieje z Waverly Place odc. 21 - serial
15:30 Czarodzieje z Waverly Place s. 2 odc. 1 - serial
16:00 Dom nie do poznania odc. 73 - rozrywka
17:00 Dzikie serce odc. 4 - serial
18:00 Pamiętniki z wakacji odc. 30, 31 - serial
20:00 Plaga podziemnych pajaków - film science-fiction
21:55 STOP Drogówka
23:00 Dziewczyna mafii - film erotyczny
01:45 Gruzja - Irlandia - piłka nożna

06:50 Dziennik telewizyjny
07:35 Makłowicz w podróży
08:00 Lekcja historii odc. 5
08:10 Cafe Historia
08:30 Encyklopedia II wojny światowej
09:05 Wspaniałe stulecie
10:05 Był sobie człowiek
10:40 Między rajem a ziemią
11:20 Historia kryminalistyki
12:10 Wypędzeni
13:15 Szalona miłość - Rosjanie i Putin
14:15 Koło historii
15:10 Sensacje XX wieku
16:10 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
16:45 Polskie bitwy
18:00 Wspaniałe stulecie
19:00 Był sobie człowiek
19:25 Polska i świat z historią w tle
19:45 Historia kryminalistyki
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:40 Sensacje XX wieku
22:40 Szerokie tory
23:20 Terroryzm na świecie
00:55 Między rajem a ziemią
01:35 Pierwsi Polacy w Ameryce
02:25 Wielka wojna w małych rękach

06:05 Ekspres miłosierdzia odc. 14
06:35 Pełnosprawni - magazyn
06:55 Las story
07:20 Dzień dobry w sobotę
07:50 Rok w ogrodzie
08:15 Naszaarmia.pl
08:45 Jaka to melodia? - rozrywka
09:20 Czterej pancerni i pies odc. 9 - serial
10:30 Podróże z Chudeckim odc. 1
11:00 Jak to działa?
11:30 Wiadomości naukowe
11:40 Ślub szczęścia nie daje - komedia
13:15 Okrasa łamie przepisy
13:50 David Attenborough i cuda natury odc. 1
14:30 Maria z Nazaretu odc. 1 - serial
15:35 Downton Abbey s. 4 odc. 1 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Halowe Mistrzostwa Europy w Pradze - lekkoatletyka
17:50 Puchar Świata w Lahti - narciarstwo klasyczne
20:20 Strażacy odc. 2 - serial
21:10 Wiadomości
21:30 Sport
21:33 GOL T-Mobile Ekstraklasa - magazyn
21:35 Pogoda
21:45 Szybcy i wściekli - film sensacyjny
23:40 Oszustwo odc. 1 - serial
00:35 Twierdza - film sensacyjny

07:55 Detektywi odc. 696 - serial
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Na Wspólnej odc. 2026, 2027, 2028, 2029 - serial
12:45 Mąż czy nie mąż odc. 1 - serial
13:20 Nie rób scen odc. 1 - serial
13:55 You can dance - Po prostu tańcz! s. 8 odc. 1 - rozrywka
14:55 Project Runway s. 2 odc. 1 - rozrywka
16:10 Mamy cię! odc. 1 - rozrywka
17:25 Odlotowy ogród
18:00 Kuchenne rewolucje s. 11 odc. 1 - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Mali giganci odc. 1 - rozrywka
21:50 Sposób na teściową - komedia romantyczna
23:55 Koszmar z ulicy Wiązów - horror
01:55 Uwaga!
02:15 Sekrety magii odc. 303 - rozrywka

06:25 Menu na miarę
07:00 Taki jest świat
07:55 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 8
08:25 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 41, 42, 43, 44, 45
10:55 Niania s. 2 odc. 17, 19, 21, 23, 25 - serial
13:30 13. posterunek s. 2 odc. 7, 8, 9, 10, 11 - serial
16:45 Powrót do przyszłości II - komedia
19:00 Pingwiny z Madagaskaru odc. 117, 118 - serial
20:00 W odwecie za śmierć - thriller
22:00 Turniej - film sensacyjny
00:00 Władca dusz - horror
02:00 Taki jest świat
02:50 Dyżur s. 2 odc. 25

06:30 Bliskie i groźne spotkania Steve'a s. 2 odc. 20
07:05 M jak miłość odc. 1123 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:05 Kultura, głupcze
11:45 Narodziny Europy odc. 3
12:40 Kabaretowe hity 2014 - rozrywka
14:00 Familiada - rozrywka
14:35 Rodzinka.pl odc. 129 - serial
15:15 O mnie się nie martw s. 2 odc. 1 - serial
16:10 WOK - wszystko o kulturze
16:20 Paranienormalni Tonight odc. 1 - rozrywka
17:05 Słowo na niedzielę
17:15 Na sygnale s. 2 odc. 49 - serial
17:45 WOK - wszystko o kulturze
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Postaw na milion - kulisy
19:05 Postaw na milion - rozrywka
20:05 Piraci z Karaibów: Kłątwa Czarnej Perły - film przygodowy
22:40 Yuma - dramat kryminalny
00:40 Classic meets pop
01:50 WOK - wszystko o kulturze
02:20 Druga połowa - komedia romantyczna

06:55 Mango - Telezakupy
09:00 Dwóch i pół s. 11 odc. 14 - serial
09:30 Castle odc. 2, 3 - serial
11:20 Bananowy doktor odc. 8 - serial
12:20 Ochroniarz amator - komedia
14:35 Piękna i Borys Bestia - komedia
16:50 Justin Bieber: Never Say Never
19:00 Legalna blondynka II - komedia
21:05 Licencja na miłość - komedia romantyczna
23:00 Czarna kawaleria - western
01:00 Sekrety magii odc. 303 - rozrywka

07:05 Informacje kulturalne
07:25 Marszałek Piłsudski odc. 1 - serial
08:30 Legendy Magnum Photos odc. 10
09:10 Księga przestrzeni odc. 9
09:40 Kultura od kuchni
10:10 Duże zwierzę - film obyczajowy
11:30 Cappuccino z książką
12:00 Informacje kulturalne
12:25 Jason Becker: ciągle żywy
14:10 List - dramat obyczajowy
15:15 Młodym być - koncert jubileuszowy Jerzego Polomskiego
16:25 Wydarzenie aktualne
17:05 Numer siedemnaście - film sensacyjny
18:20 Tygodnik kulturalny
19:15 Legendy rocka odc. 3, 4
20:20 Candy - melodramat
22:20 Santana Greatest Hits: Live at Montreux 2011
23:30 Numer siedemnaście - film sensacyjny
00:45 Candy - melodramat
02:40 Hebron, moja ziemia

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków: Obrońcy Berk odc. 14 - serial
08:15 Scooby-Doo i Brygada Detektywów odc. 20, 21, 22, 23 - serial
10:15 Ewa gotuje
10:45 Nasz nowy dom odc. 35 - rozrywka
11:45 Top chef s. 4 odc. 1 - rozrywka
13:15 Szeregowiec Dolot - film animowany
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 1 - serial
15:45 Trudne sprawy s. 9 odc. 1 - serial
16:45 Dlaczego ja? odc. 598 - serial
17:45 Śloiki odc. 1 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 112 - serial
20:05 Celebrity Splash! odc. 1 - rozrywka
22:05 Twoja twarz brzmi znajomo s. 3 odc. 1 - rozrywka
00:05 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami s. 3 odc. 1 - rozrywka
02:00 Tajemnice losu

06:00 Komisarz Rex s. 14 odc. 7 - serial
07:10 13 demonów Scooby-Doo odc. 8 - serial
07:40 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 30 - serial
08:10 13 demonów Scooby-Doo odc. 11 - serial
08:40 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 33 - serial
09:10 Łapcie tę dziewczynę - film przygodowy
11:00 Shaolin gola - komedia
13:20 Wszystko o psach odc. 1
14:20 Przygody Merlina s. 4 odc. 3, 4 - serial
16:25 Park jurajski - film science-fiction
19:00 Galileo
20:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami odc. 30 - serial
21:00 Hawaje 5-0 odc. 18, 19 - serial
23:00 Krwawy odwet - thriller
01:05 Rozmowy kontrolowane - komedia

06:45 Dziennik telewizyjny
07:25 Okrasa łamie przepisy
08:00 Przewodnik historyczny Bogusława Wołoszańskiego
09:10 Wspaniałe stulecie
10:05 Był sobie człowiek
10:40 Historia kryminalistyki
11:25 Polska i świat z historią w tle
11:50 Pierwsi Polacy w Ameryce
12:35 Ex libris
13:00 Dziedzictwo i tajemnice morskigo świata
14:00 Szerokie tory
14:35 Spór o historię
15:25 Legendy i nadzieje
16:15 Encyklopedia II wojny światowej
16:40 Ex libris
17:00 Snowdonia 1890
17:35 Cafe Historia
18:00 Wspaniałe stulecie
19:00 Był sobie człowiek
19:40 Tajemnice początków Polski
20:40 Być najlepszą
21:15 Ciemności skryją Ziemię
22:45 Encyklopedia II wojny światowej
23:25 Tajemnica twierdzy szyfrów
00:25 Tajemnice początków Polski
01:20 Snowdonia 1890
01:55 Pierwszy dzień bitwy nad Sommą

06:05 Kopciuszek odc. 35 - serial
06:30 My, wy, oni
07:00 Msza św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:30 Magazyn Ligi Mistrzów - magazyn
09:00 Ziarno odc. 532 - dla młodzieży
09:55 Ojciec Mateusz s. 13 odc. 1 - serial
10:55 Agenci T.A.R.C.Z.Y. odc. 1 - serial
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:10 Między ziemią a niebem
12:40 Talianka odc. 1 - serial
13:40 Puchar Świata w Lahti - narciarstwo klasyczne
16:00 Halowe Mistrzostwa Europy w Pradze - lekkoatletyka
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:30 Strażacy odc. 2 - serial
18:30 Jaka to melodia? - rozrywka
19:20 Wiadomości naukowe
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Ranczo s. 9 odc. 1 - serial
21:25 Tak to się teraz robi - komedia romantyczna
23:15 Szybcy i wściekli - film sensacyjny
01:10 Maria z Nazaretu odc. 1 - serial
02:10 Oszustwo odc. 1 - serial
02:55 Panienki na telefon

07:55 Maja w ogrodzie
08:25 Akademia ogrodnika
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Co za tydzień
11:35 Odlotowy ogród
12:10 Prawo Agaty s. 7 odc. 1 - serial
13:10 Mali giganci odc. 1 - rozrywka
15:00 Madagaskar III - film animowany
17:00 Ugotowani s. 8 odc. 4 - rozrywka
18:00 Piekielny hotel odc. 2 - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Mamy cię! odc. 2 - rozrywka
21:20 Mąż czy nie mąż odc. 2 - serial
21:50 Nie rób scen odc. 2 - serial
22:25 Na językach
23:25 RoboCop - film science-fiction
01:35 Uwaga!
01:55 Sekrety magii odc. 304 - rozrywka

06:00 Allo, Allo s. 9 odc. 5, 6 - serial
07:15 Allo, Allo odc. 1, 2 - serial
08:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 47, 48
10:00 Aukcja w ciemno odc. 9, 10
11:00 Łowcy okazji s. 2 odc. 6
11:35 Małpy w kosmosie - film animowany
13:10 Krokodyl Dundee - komedia
15:15 Tower Heist. Zemsta cieciorów - komedia sensacyjna
17:30 Przypadki Cezarego P. odc. 1, 2 - serial
19:00 Pingwiny z Madagaskaru odc. 118, 119 - serial
20:00 Szybcy i wściekli 5 - film sensacyjny
22:35 Z Nation odc. 3, 4 - serial
00:35 Strach na wróble - horror
02:25 Taki jest świat

06:05 100% natury odc. 3 - przyroda
06:40 M jak miłość odc. 1124 - serial
07:40 Barwy szczęścia odc. 1249, 1250, 1251, 1252 - serial
09:50 Dzika Ameryka odc. 2
10:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 68
11:25 Piraci z Karaibów: Kłątwa Czarnej Perły - film przygodowy
14:00 Familiada - rozrywka
14:35 Rodzinka.pl odc. 130 - serial
15:15 Latający Klub II, czyli wieczór kabaretowy odc. 1 - rozrywka
16:15 Na dobre i na złe odc. 589 - serial
17:15 Halowe Mistrzostwa Europy w Pradze - lekkoatletyka
18:05 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Rodzinka.pl s. 6 odc. 131, 132 - serial
20:05 Kabaretowa Scena Dwójki przedstawia odc. 45 - rozrywka
21:10 Służby specjalne odc. 2 - serial
22:00 Paraniernormalni Tonight odc. 2 - rozrywka
22:55 Uwikłanie - film kryminalny
01:15 Samotny mężczyzna - dramat obyczajowy

06:30 Męski typ s. 2 odc. 2 - talk show
07:05 Mango - Telezakupy
09:10 Dwóch i pół s. 11 odc. 15 - serial
09:45 Castle odc. 4 - serial
10:45 Bananowy doktor odc. 9 - serial
11:40 Agenci NCIS s. 8 odc. 16 - serial
12:45 Legalna blondynka II - komedia
14:45 Jesień Czejenów - western
17:50 Agent Cody Banks II: Cel Londyn - komedia sensacyjna
20:00 Starcie tytanów - film fantastyczny
22:15 Tajemnice Laury odc. 2 - serial
23:10 Siedem - thriller
01:50 Sekrety magii odc. 304 - rozrywka

07:05 Informacje kulturalne
07:25 Marszałek Piłsudski odc. 2 - serial
08:35 Legendy rocka odc. 3, 4
09:25 Informacje kulturalne
09:50 Co Ty wiesz o religii?
10:05 Kulturanek
10:35 Lawendowe wzgórze - dramat obyczajowy
12:35 Legendy Magnum Photos odc. 10
13:10 Księga przestrzeni odc. 9
13:45 Dzika kraina - film krótkometrażowy
14:15 Diament radzy - film obyczajowy
14:40 Pierwsza miłość - film obyczajowy
15:15 Hala odlotów odc. 98 - talk show
16:10 Pavarotti i przyjaciele - Dzieci wojny
17:15 Studio Kultura - Niedziela z...
18:10 Jasminum - film obyczajowy
20:20 Mniejsze zło - dramat obyczajowy
22:25 Studio Kultura
22:30 Podróż Dostojewskiego
23:30 Snepowina - film krótkometrażowy
23:50 Co Ty wiesz o religii?
00:15 Brat II - Droga do domu - dramat kryminalny
02:25 Sierpień - film krótkometrażowy
02:45 Teledyski zmieniły muzykę odc. 20

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków: Obrońcy Berk odc. 15 - serial
08:15 Scooby-Doo i Brygada Detektywów odc. 24, 25 - serial
09:15 Scooby-Doo! Pogromcy wampirów - film animowany
10:55 Rycerz króla Artura - film przygodowy
13:45 Celebryty Splash! odc. 1 - rozrywka
15:45 Twoja twarz brzmi znajomo s. 3 odc. 1 - rozrywka
17:45 Nasz nowy dom odc. 36 - rozrywka
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie
20:00 Niepokonani. 35-lecie Perfectu
22:05 Nieobliczalny - film sensacyjny
00:05 Zdrady s. 5 odc. 1 - serial
01:05 Sport retransmisje - magazyn

06:00 Komisarz Rex s. 14 odc. 8 - serial
07:10 13 demonów Scooby-Doo odc. 9 - serial
07:40 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 31 - serial
08:10 13 demonów Scooby-Doo odc. 12 - serial
08:40 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 34 - serial
09:05 Prawie jak gladiator - film animowany
11:05 Galileo
13:05 Przygody Merlina s. 4 odc. 3, 4 - serial
15:05 Quest - film sensacyjny
17:15 Żywa tarcza - film sensacyjny
19:00 Galileo
20:00 Park jurajski - film science-fiction
22:40 Świt - film science-fiction
00:45 Czwarte piętro - thriller
02:40 Interwencja

06:50 Dziennik telewizyjny
07:25 Okrasa łamie przepisy
08:00 Imię moje Kinga
09:10 Wspaniałe stulecie
10:10 Był sobie człowiek
10:40 Maria
11:50 Cafe Historia
12:20 Widziane na Ziemi
13:25 Tajemnice początków Polski
14:15 Szerokie tory
14:45 Dziewczyna szuka miłości
16:10 Encyklopedia II wojny światowej
16:45 Powtórka z życia - Dzień Kobiet
17:00 Snowdonia 1890
17:35 Ex libris
18:00 Wspaniałe stulecie
19:05 Był sobie człowiek
19:35 Marcowe migdały
21:15 Cyrk wita was
21:50 Ojciec i syn
22:55 Encyklopedia II wojny światowej
23:35 Tajemnica twierdzy szyfrów
00:35 Towarzysz Wiesław: od agitatora do dyktatora
01:45 Snowdonia 1890
02:30 Kabaret śmierci

06:10 Sprawa dla reportera
06:55 Info poranek
07:10 Pogoda Info
07:15 Info poranek
07:40 Życie dla Ciebie. 10 mniej. Zwolnij!
08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie
08:35 Jaka to melodia? - rozrywka
09:25 Klan odc. 2712 - serial
09:55 Ojciec Mateusz odc. 127 - serial
10:50 Wspaniałe stulecie odc. 91 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:45 Przepis dnia
12:50 Ważki. Podniebni łowcy
13:55 Autostrada do nieba - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Okrasa łamie przepisy
15:50 Wspaniałe stulecie odc. 92 - serial
16:45 Jaka to melodia? - Ekstra - rozrywka
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2713 - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Kąpielisko Ostrów - teatr
22:15 Fotoamator
23:45 Tak to się teraz robi - komedia romantyczna
01:35 Londyńczycy odc. 5, 6 - serial

06:00 Uwaga!
06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Odlotowy ogród
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Szkoła odc. 83 - serial
12:00 Szpital odc. 311 - serial
13:00 Piekielny hotel odc. 2 - rozrywka
14:00 Ukryta prawda odc. 432 - serial
15:00 Szkoła odc. 84 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2421 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 433 - serial
18:00 Szpital odc. 312 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2030 - serial
20:50 Ugotowani s. 8 odc. 17 - rozrywka
21:30 You can dance - Po prostu tańcz! s. 8 odc. 2 - rozrywka
22:30 Żony Hollywood odc. 2
23:30 The Following odc. 2 - serial
00:30 Kamuflaż s. 2 odc. 7 - serial
01:30 Co za tydzień
02:00 Uwaga!
02:25 Sekrety magii odc. 305 - rozrywka

06:00 Złotopolscy odc. 135, 136 - serial
07:00 Nash Bridges s. 5 odc. 98, 99, 100 - serial
09:55 Sekret s. 3 odc. 142 - serial
11:00 Zbuntowany anioł odc. 44 - serial
11:55 Co ludzie powiedzą? s. 5 odc. 1 - serial
12:30 Królowa serc odc. 57, 58 - serial
14:30 Niania s. 2 odc. 26, 27, 28 - serial
16:00 13. posterunek s. 2 odc. 11, 12 - serial
17:25 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 50, 49, 51
19:00 Pingwiny z Madagaskaru odc. 119, 120 - serial
20:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas s. 7 odc. 5, 6 - serial
21:50 Szybcy i wściekli 5 - film sensacyjny
00:30 Kręcimy z gwiazdami s. 3 odc. 3 - rozrywka
01:30 Taki jest świat - pod lupą odc. 6 - rozrywka
02:30 Dyżur odc. 10

06:35 Coś dla Ciebie
07:05 M jak miłość odc. 744 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:10 Barwy szczęścia odc. 1252 - serial
11:45 Na dobre i na złe odc. 488 - serial
12:50 Kabaret Moralnego Niepokoju odc. 2 - rozrywka
13:50 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 17 - serial
14:30 Janosik odc. 13 - serial
15:25 Reporter Polski
16:00 Panorama - kraj
16:25 Pogoda - kraj
16:35 O mnie się nie martw s. 2 odc. 1 - serial
17:25 Newton
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1252, 1253 - serial
20:40 M jak miłość odc. 1125 - serial
21:35 Kulisy serialu "M jak miłość"
21:50 Tomasz Lis na żywo
22:55 Karykaturzyści. Piechota demokracji
00:00 Uwikłanie - film kryminalny
02:15 Czas honoru. Powstanie odc. 6 - serial

06:30 Męski typ odc. 3 - talk show
07:00 Julia odc. 143 - serial
07:35 Brzydula odc. 78 - serial
08:10 Sąd rodzinny odc. 146 - serial
09:10 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 547 - serial
10:10 Gwiazdy wierzą w duchy odc. 5
11:15 Mango - Telezakupy
12:50 Sąd rodzinny odc. 147 - serial
13:50 Szpital odc. 75 - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 548 - serial
15:50 Julia odc. 144 - serial
16:25 Brzydula odc. 79 - serial
17:00 Kobieta ze stali odc. 6 - serial
18:00 Gwiazdy wierzą w duchy odc. 6
19:00 Dr House odc. 10 - serial
20:00 Zięć idealny - thriller
22:10 Wybrani s. 2 odc. 2 - serial
23:10 Starcie tytanów - film fantastyczny
01:30 Sekrety magii odc. 305 - rozrywka

07:15 Chłopi odc. 6 - serial
08:20 Bloody Daughter
10:05 Trójka do wzięcia - dramat obyczajowy
11:00 Echo - film krótkometrażowy
11:30 Studio Kultura - Niedziela z...
12:30 Dziadek do orzechów - spektakl baletowy Teatru Maryjskiego - muzyka
14:25 Przypadki Piotra S. - film obyczajowy
16:05 Chłopi odc. 6 - serial
17:15 Bloody Daughter
19:00 Trójka do wzięcia - dramat obyczajowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Baza ludzi umarłych - dramat psychologiczny
22:15 Libera - przewodnik po sztuce odc. 35
22:30 Mocna kawa nie jest wcale taka zła - film obyczajowy
23:35 Performance odc. 62
00:15 Informacje kulturalne
00:35 Najsamotniejsza z planet - thriller
02:35 Baza ludzi umarłych - dramat psychologiczny

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 5 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy s. 3 odc. 129, 130 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 5 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 414 - serial
12:00 Pielęgniarki s. 3 odc. 6 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 6 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2053 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 6 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy s. 14 odc. 693 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 603 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2054 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 113 - serial
20:05 Dzień, w którym zatrzymała się Ziemia - film science-fiction
22:10 Punisher: Strefa wojny - dramat kryminalny
00:10 Nie opuszczaj mnie - melodramat
02:10 Tajemnice Iosu

06:00 Kłamczuch odc. 47 - rozrywka
07:05 13 demonów Scooby-Doo odc. 10 - serial
07:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 32 - serial
08:05 13 demonów Scooby-Doo odc. 13 - serial
08:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 35 - serial
09:00 Garfield Show odc. 36, 37, 44, 45 - serial
10:00 Czarodziej z Waverly Place odc. 21, 1 - serial
11:00 Dzikie serce odc. 4 - serial
12:00 Sekrety sąsiadów odc. 4, 44 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 44 - serial
14:00 STOP Drogówka
15:00 Czarodziej z Waverly Place s. 2 odc. 2, 3 - serial
16:00 Dom nie do poznania odc. 74 - rozrywka
17:00 Dzikie serce odc. 5 - serial
18:00 Sekrety sąsiadów odc. 5, 45 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 45 - serial
20:00 Śmierć na 1000 sposobów odc. 5, 7
21:00 Śmierć na talerzu odc. 2
22:00 Galileo
00:00 Spadkobiercy odc. 15 - rozrywka
01:00 STOP Drogówka
02:00 To był dzień

06:50 Dziennik telewizyjny
07:30 Makłowicz w podróży
07:55 Muzeum polskiej piosenki
08:10 Cafe Historia
08:30 Encyklopedia II wojny światowej
09:00 Wspaniałe stulecie
10:00 Był sobie człowiek
10:35 Zobaczyć jak najwięcej
11:10 Terroryzm na świecie
12:15 Marcowe migdały
13:55 Portret w kropli
14:20 Notacje
14:35 Regiony z historią
14:55 Ex libris
15:15 Sensacje XX wieku
16:20 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
16:50 Muzeum polskiej piosenki
17:00 Spór o historię
17:40 Flesz historii
18:00 Wspaniałe stulecie
19:05 Był sobie człowiek
19:40 Historia kryminalistyki
20:35 Polska i świat z historią w tle
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:40 Sensacje XX wieku
22:40 Generalowie Hitlera
23:35 Ciemności skryją Ziemię
01:05 Zobaczyć jak najwięcej
01:35 Dziewczyna szuka miłości
02:55 Przerwa w nadawaniu

06:10 Świat się kręci
06:55 Info poranek
07:10 Pogoda Info
07:15 Info poranek
07:40 Gość poranka
07:50 Info poranek
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:50 Jaka to melodia? - rozrywka
09:20 Klan odc. 2713 - serial
09:50 Ojciec Mateusz odc. 128 - serial
10:50 Wspaniałe stulecie odc. 92 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:40 Przepis dnia
12:50 Kukułka
13:55 Autostrada do nieba - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Okrasa łamie przepisy
15:50 Wspaniałe stulecie odc. 93 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Puchar Świata w Kuopio - narciarstwo klasyczne
19:25 Przepis dnia
19:40 Wiadomości
20:10 Sport
20:15 GOL T-Mobile Ekstraklasa - magazyn
20:20 Pogoda
20:30 Agenci T.A.R.C.Z.Y. odc. 2 - serial
21:25 Nie lubię poniedziałku - komedia
23:20 Droga - thriller
01:20 Londyńczycy odc. 7, 8 - serial

06:10 Mango - Telezakupy
07:15 Detektywi odc. 697 - serial
07:50 Doradca smaku
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej odc. 2030 - serial
11:25 Szkoła odc. 84 - serial
12:25 Szpital odc. 312 - serial
13:25 Ugotowani s. 8 odc. 17 - rozrywka
14:00 Ukryta prawda odc. 433 - serial
15:00 Szkoła odc. 85 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2422 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 434 - serial
18:00 Szpital odc. 313 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2031 - serial
20:50 Ugotowani s. 8 odc. 18 - rozrywka
21:30 Prawo Agaty s. 7 odc. 2 - serial
22:30 Kuba Wojewódzki s. 9 odc. 15 - talk show
23:30 Superwizjer
00:05 Na językach
01:05 Agenci NCIS: Los Angeles s. 2 odc. 7 - serial
02:05 Uwaga!
02:30 Sekrety magii odc. 306 - rozrywka

06:00 Złotopolscy odc. 136, 137 - serial
07:00 Nash Bridges s. 6 odc. 101, 102, 103 - serial
09:55 Sekret s. 3 odc. 143 - serial
11:00 Zbuntowany anioł odc. 45 - serial
11:55 Co ludzie powiedzą? s. 5 odc. 2 - serial
12:30 Królowa serc odc. 58, 59 - serial
14:30 Niania s. 2 odc. 28, 29, 30 - serial
16:00 13. posterunek s. 2 odc. 12, 13 - serial
17:30 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 51, 52, 53
19:00 Pingwiny z Madagaskaru odc. 120, 121 - serial
20:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas s. 7 odc. 8, 9, 10 - serial
22:50 Intelligence odc. 9 - serial
23:50 Z Nation odc. 3, 4 - serial
01:50 Taki jest świat
02:45 Dyżur odc. 11

06:35 Outlet Dobro
07:00 O mnie się nie martw - bohaterowie s. 2 odc. 2 - serial
07:05 M jak miłość odc. 745 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:10 Barwy szczęścia odc. 1253 - serial
11:45 Na dobre i na złe odc. 489 - serial
12:45 Paranienormalni Tonight odc. 2 - rozrywka
13:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 18
14:20 Licencja na wychowanie odc. 5 - serial
14:55 Na sygnale odc. 4 - serial
15:25 Rodzinka.pl odc. 41 - serial
16:00 Panorama - kraj
16:25 Pogoda - kraj
16:35 M jak miłość odc. 1125 - serial
17:25 Newton
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia odc. 1253, 1254 - serial
20:40 M jak miłość odc. 1126 - serial
21:40 Kulisy serialu "M jak miłość"
21:50 Magazyn Ekspresu Reporterów
22:55 Hawking - krótka historia
00:35 Służby specjalne odc. 2 - serial
01:30 Baron 24 odc. 24, 25 - serial
02:35 Magazyn Ekspresu Reporterów

06:15 W-11 wydział śledczy odc. 1025 - serial
07:00 Julia odc. 144 - serial
07:35 Brzydula odc. 79 - serial
08:10 Sąd, Meksyk 2010 rodzinny odc. 147 - serial
09:10 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 548 - serial
10:10 Gwiazdy wierzą w duchy odc. 6
11:15 Mango - Telezakupy
12:50 Sąd rodzinny odc. 148 - serial
13:50 Szpital odc. 76 - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 549 - serial
15:50 Julia odc. 145 - serial
16:25 Brzydula odc. 80 - serial
17:00 Kobieta ze stali odc. 7 - serial
18:00 Gwiazdy wierzą w duchy odc. 7
19:00 Dr House odc. 11 - serial
20:00 Eksplozja - film sensacyjny
22:30 Ucieczka z Los Angeles - film science-fiction
00:40 Tajemnice Laury odc. 2 - serial
01:40 Fringe: Na granicy światów s. 2 odc. 4 - serial
02:45 Sekrety magii odc. 306 - rozrywka

07:05 Informacje kulturalne
07:30 Chłopi odc. 7 - serial
08:35 Wiedźmy
09:40 Życie to jest to - dramat obyczajowy
11:30 Tygodnik kulturalny
12:25 Po trochu wciągane z lochu, czyli Archiwizja
12:40 Łączymy się z - kultura
13:15 Po trochu wciągane z lochu, czyli Archiwizja
13:25 Reportaż z realizacji serialu "5 dni z życia emeryta"
13:45 Po trochu wciągane z lochu, czyli Archiwizja
14:05 Informacje kulturalne
14:25 Chleb, miłość i... - komedia
16:10 Chłopi odc. 7 - serial
17:15 Wiedźmy
18:25 Struktura kryształu - film obyczajowy
20:00 Eurokultura odc. 23
20:30 Trąd w Pałacu Sprawiedliwości - teatr
22:25 Jedna scena
22:45 Zmruż oczy - komediodramat
00:20 Poza Kontrolą
00:50 Nagie miasto - dramat kryminalny
02:40 Eurokultura odc. 23

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 6 - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy s. 3 odc. 131, 132 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 6 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 415 - serial
12:00 Pielęgniarki s. 3 odc. 7 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 7 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2054 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 7 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy s. 14 odc. 694 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 604 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2055 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 126 - serial
20:05 Hell's Kitchen - piekielna kuchnia
21:40 Tajemniczy składnik
21:50 Skazani na Shawshank - dramat psychologiczny
00:50 0-1-0 - film psychologiczny
02:25 Tajemnice losu

06:00 Kłamczuch odc. 48 - rozrywka
07:05 13 demonów Scooby-Doo odc. 11 - serial
07:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 33 - serial
08:05 Scooby & Scrappy Doo Show odc. 1 - serial
08:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 36 - serial
09:00 Garfield Show odc. 38, 39, 46, 47 - serial
10:00 Czarodziej z Waverly Place s. 2 odc. 2, 3 - serial
11:00 Dzikie serce odc. 5 - serial
12:00 Sekrety sąsiadów odc. 5, 45 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 45 - serial
14:00 STOP Drogówka
15:00 Czarodziej z Waverly Place s. 2 odc. 4, 5 - serial
16:00 Dom nie do poznania odc. 75 - rozrywka
17:00 Dzikie serce odc. 6 - serial
18:00 Sekrety sąsiadów odc. 6, 46 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 46 - serial
20:00 STOP Drogówka
21:00 Ice Road Truckers: Drogi śmierci s. 4 odc. 2
22:00 Underworld - thriller
00:30 Spadkobiercy odc. 16 - rozrywka
01:30 Interwencja
01:50 To był dzień
02:50 Puncher - magazyn

06:45 Dziennik telewizyjny
07:30 Muzeum Polskiej Piosenki, czyli historia jednego przeboju
07:40 Makłowicz w podróży
08:10 Cafe Historia
08:30 Encyklopedia II wojny światowej
09:00 Wspaniałe stulecie
10:00 Był sobie człowiek
10:35 Zaproszenie
11:10 Historia kryminalistyki
12:10 Generałowie Hitlera
12:55 Stanisław - król, filozof
13:40 Dziecko jego życia
14:20 Notacje
14:35 Flesz historii
14:55 Polska i świat z historią w tle
15:20 Sensacje XX wieku
16:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
17:00 Dziady
17:35 Flesz historii
18:00 Wspaniałe stulecie
19:05 Był sobie człowiek
19:45 Dzień z życia dyktatora
20:40 Z kabaretowego archiwum
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:40 Sensacje XX wieku
22:40 Ukryta fortuna Putina
23:45 Riese - tajemnice wykute w skałę
00:55 Zaproszenie
01:30 Kronika powstania w Getcie Warszawskim według Marka Edelmana
02:55 Czwarta dzielnica

06:20 Telezakupy
06:55 Info poranek
07:10 Pogoda Info
07:15 Info poranek
07:40 Drogi dla Ciebie. 10 mniej. Zwolnij!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:50 Gala Kings on Ice w Warszawie - lżywiarstwo figurowe
09:50 Ojciec Mateusz odc. 129 - serial
10:50 Wspaniałe stulecie odc. 93 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Magazyn rolniczy
12:40 Przepis dnia
12:50 Nieznane oblicze Atlantyku
13:55 Autostrada do nieba - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Okrasa łamie przepisy
15:50 Wspaniałe stulecie odc. 94 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2714 - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Szlachetna paczka
20:10 Pogoda
20:20 Bayern Monachium - Szachtar Donieck - piłka nożna
23:05 Liga Mistrzów - skróty - piłka nożna
23:45 Tajemnice początków Polski odc. 3
00:45 Skazany na bluesa - film biograficzny
02:30 Notacje odc. 500
02:45 Autostrada do nieba - serial

06:10 Mango - Telezakupy
07:15 Detektywi odc. 698 - serial
07:50 Doradca smaku
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej odc. 2031 - serial
11:25 Szkoła odc. 85 - serial
12:25 Szpital odc. 313 - serial
13:25 Ugotowani odc. 18 - rozrywka
14:00 Ukryta prawda odc. 434 - serial
15:00 Szkoła odc. 86 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2423 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 435 - serial
18:00 Szpital odc. 314 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2032 - serial
20:50 Ugotowani s. 8 odc. 19 - rozrywka
21:30 Project Runway s. 2 odc. 2 - rozrywka
22:35 Miasto złodziei - dramat kryminalny
01:10 Żony Hollywood odc. 2
02:10 Uwaga!
02:30 Sekrety magii odc. 307 - rozrywka

06:00 Złotopolscy odc. 137, 138 - serial
07:00 Nash Bridges s. 6 odc. 104, 105, 106 - serial
09:55 Sekret s. 3 odc. 144 - serial
11:00 Zbuntowany anioł odc. 46 - serial
12:00 Co ludzie powiedzą? s. 5 odc. 3 - serial
12:30 Królowa serc odc. 59, 60 - serial
14:30 Niania s. 2 odc. 30, 31, 32 - serial
16:00 13. posterunek s. 2 odc. 13, 14 - serial
17:25 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 53, 54, 55
19:00 Pingwiny z Madagaskaru odc. 121, 122 - serial
20:00 Krokodyl Dundee II - komedia
22:25 Ostra jazda - komedia
00:10 American Horror Story: Asylum s. 2 odc. 2 - serial
01:10 Intelligence odc. 9 - serial
02:05 No problem!
02:30 Dyżur odc. 13

06:05 M jak miłość odc. 745, 746 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:10 Barwy szczęścia odc. 1254 - serial
11:45 Na dobre i na złe odc. 490 - serial
12:45 Hity kabaretu odc. 2 - rozrywka
13:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 19
14:25 M jak miłość odc. 1126 - serial
15:15 Puchar Świata w Drammen - narciarstwo klasyczne
17:25 Newton
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1254, 1255 - serial
20:40 Na dobre i na złe odc. 590 - serial
21:45 Na sygnale s. 2 odc. 51 - serial
22:25 Dziewczyna z Alabamy - komedia romantyczna
00:20 O mnie się nie martw s. 2 odc. 1 - serial
01:20 W drodze
02:15 Baza ludzi umarłych - dramat psychologiczny

06:30 Męski typ s. 2 odc. 4 - talk show
07:00 Julia odc. 145 - serial
07:35 Brzydula odc. 80 - serial
08:10 Sąd rodzinny odc. 148 - serial
09:10 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 549 - serial
10:10 Gwiazdy wierzą w duchy odc. 7
11:15 Mango - Telezakupy
12:50 Sąd rodzinny odc. 149 - serial
13:50 Szpital odc. 77 - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 550 - serial
15:50 Julia odc. 146 - serial
16:25 Brzydula odc. 81 - serial
17:00 Kobieta ze stali odc. 8 - serial
18:00 Gwiazdy wierzą w duchy odc. 8 - rozrywka
19:00 Dr House odc. 12 - serial
20:00 Medium - dramat obyczajowy
22:40 Czarne lustro odc. 2 - serial
23:45 Alive: Dramat w Andach - film katastroficzny
02:20 Punkt krytyczny s. 4 odc. 17 - serial

07:05 Eurokultura odc. 23
07:30 Chłopi odc. 8 - serial
08:35 Włodzimierz Wysocki i Marina Vlady. Ostatni pocałunek
09:45 Nagie miasto - dramat kryminalny
11:30 Cappuccino z książką
12:00 Co Ty wiesz o religii?
12:15 KulturaneK
12:45 Studio Kultura - Rozmowy
13:20 Eurokultura odc. 23
13:45 Studio Kultura
13:55 Kanał - dramat wojenny
15:45 Edyp - film krótkometrażowy
16:10 Chłopi odc. 8 - serial
17:15 Włodzimierz Wysocki i Marina Vlady. Ostatni pocałunek
18:25 Królowa chmur - film obyczajowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Zło radykalne
22:05 Bitwa o literaturę
22:40 Złodziejczak - dramat obyczajowy
00:00 Studio Kultura
00:10 Kanał - dramat wojenny
01:55 Informacje kulturalne
02:20 Złodziejczak - dramat obyczajowy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 7 - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy s. 3 odc. 133, 134 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 7 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 416 - serial
12:00 Pielęgniarki s. 3 odc. 8 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 8 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2055 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 8 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy s. 14 odc. 695 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 605 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2056 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 11, 458 - serial
20:40 Top chef s. 4 odc. 2 - rozrywka
22:05 Nie zadzieraj z fryzjerem - komedia
00:20 Miss marca - komedia
02:00 Tajemnice losu

06:00 Zamiana żon - rozrywka
07:05 13 demonów Scooby-Doo odc. 12 - serial
07:35 Klub przyjaciół Myszkki Miki odc. 34 - serial
08:05 Scooby & Scrappy Doo Show odc. 2 - serial
08:35 Klub przyjaciół Myszkki Miki odc. 37 - serial
09:00 Garfield Show odc. 40, 41, 48, 49 - serial
10:00 Czarodziej z Waverly Place s. 2 odc. 4, 5 - serial
11:00 Dzikie serce odc. 6 - serial
12:00 Sekrety sąsiadów odc. 6, 46 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 46 - serial
14:00 STOP Drogówka
15:00 Czarodziej z Waverly Place s. 2 odc. 6, 7 - serial
16:00 Dom nie do poznania odc. 76 - rozrywka
17:00 Dzikie serce odc. 7 - serial
18:00 Sekrety sąsiadów odc. 7, 47 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 47 - serial
20:00 Quest - film sensacyjny
22:00 The Box. Pułapka - thriller
00:30 Spadkobiercy odc. 17 - rozrywka
01:30 Interwencja
01:55 To był dzień

06:50 Dziennik telewizyjny
07:40 Makłowicz w podróży
08:10 Cafe Historia
08:30 Encyklopedia II wojny światowej
09:00 Wspaniałe stulecie
10:05 Był sobie człowiek
10:35 Zaproszenie
11:10 Dzień z życia dyktatora
12:10 Ukryta fortuna Putina
13:20 Tajemnice początków Polski
14:10 Lekcja historii
14:20 Notacje
14:35 Spór o historię
15:15 Sensacje XX wieku
16:20 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
16:45 Muzeum polskiej piosenki
17:00 Wina Ikara. Warszawa 1939-1944
18:10 Wspaniałe stulecie
19:10 Był sobie człowiek
19:45 Dzień z życia dyktatora
20:40 Lekcja historii
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:40 Sensacje XX wieku
22:50 Kabaret śmierci
00:35 Zaproszenie
01:10 Polska i świat z historią w tle
02:00 Polska z bocznej drogi
02:20 Dziwny hrabia
02:50 Przerwa w nadawaniu

Dział prawny opracowuje

Kancelaria Radców Prawnych Klimek i Redeki Spółka partnerska w Toruniu
Oddział w Golubiu-Dobrzyń, ul. Gagarina 8, 87-400 Golub-Dobrzyń, tel. 501385345

Zostałeś pominięty w testamencie – masz prawo do zachowku

PRAWO ➤ Bliscy, którzy dziedziczyliby po zmarłym jako spadkobiercy ustawowi lecz zostali pominięci w testamencie i pozbawieni swojego udziału w spadku, mają prawo dochodzić od spadkobierców testamentowych wypłacenia zachowku.

Jeżeli uprawniony nie otrzymał należnego mu zachowku bądź w postaci uczynionej przez spadkodawcę darowizny lub w postaci powołania do spadku, bądź w postaci zapisu, przysługuje mu przeciwko spadkobiercy roszczenie o zapłatę sumy pieniężnej potrzebnej do pokrycia zachowku albo do jego uzupełnienia.

Z tytułu zachowku spadkobiercom ustawowym należy się połowa tego, co by im przypadło, gdyby dziedziczyli z mocy ustawy. Jeżeli uprawniony do zachowku jest trwale niezdolny do pracy albo jeżeli zstępny uprawniony jest małoletni, należą się mu dwie trzecie wartości udziału spadkowego, który by mu przypadł przy dziedziczeniu ustawowym. Przy ustalaniu udziału spadkowego stanowiącego podstawę do obliczania zachowku uwzględnia się także spadkobierców niegodnych oraz spadkobierców, którzy spadek odrzucili, natomiast nie uwzględnia się spadkobierców, którzy zrzekli się dziedziczenia albo zostali wydziedziczeni. Natomiast przy obliczaniu wysokości zachowku nie

uwzględnia się zapisów zwykłych i poleceń, natomiast dolicza się do spadku dokonane przez spadkodawcę darowizny oraz zapisy windykacyjne.

Przy obliczaniu zachowku nie dolicza się do spadku drobnych darowizn, zwyczajowo w danych stosunkach przyjętych, np. prezentów ślubnych, urodzinowych, itp. Nie dolicza się też darowizn dokonanych przed więcej niż dziesięć laty, licząc wstecz od śmierci spadkodawcy. Nie wlicza się również darowizn na rzecz osób niebędących spadkobiercami albo uprawnionymi do zachowku, czyli osób spoza kręgu bliskich, którzy dziedziczyliby z mocy ustawy. Należy także pamiętać, że przy obliczaniu zachowku należnego małżonkowi nie dolicza się do spadku darowizn, które spadkodawca uczynił na jego rzecz przed zawarciem z nim małżeństwa. Wartość darowizn oblicza się według stanu z chwili ich dokonania ale według cen z chwili ustalania zachowku. Wartość przedmiotu zapisu windykacyjnego oblicza się według stanu z chwili otwarcia spadku, a według cen z chwili ustalania

zachowku. Jeżeli uprawnionym do zachowku jest zstępny spadkodawcy, czyli jego dziecko, na należy mu zachówek zalicza się poniesione przez spadkodawcę koszty wychowania oraz wykształcenia ogólnego i zawodowego, o ile koszty te przekraczają przeciętną miarę przyjętą w danym środowisku. Zapis windykacyjny oraz darowiznę dokonane przez spadkodawcę na rzecz uprawnionego do zachowku zalicza się na należy mu zachówek. Jeżeli uprawniony nie może otrzymać od spadkobiercy należnego mu zachowku, może on żądać od osoby, na której rzecz został uczyniony zapis windykacyjny doliczony do spadku, sumy pieniężnej potrzebnej do uzupełnienia zachowku. Jednakże osoba ta jest obowiązana do zapłaty powyższej sumy tylko w granicach wzbogacenia będącego skutkiem zapisu windykacyjnego.

Czym jest zapis windykacyjny?

Jest to stosunkowo nowa instytucja prawa spadkowego, istniejąca od 23 października 2011 r. Polega na tym, że w testamen-

cie sporządzonym w formie aktu notarialnego spadkodawca może postanowić, że oznaczona osoba nabywa przedmiot zapisu z chwilą otwarcia spadku (czyli śmierci spadkodawcy). Przedmiotem zapisu windykacyjnego może być rzecz oznaczona co do tożsamości (czyli posiadająca indywidualne cechy odróżniające, np. broń, dzieło sztuki, itp.), zbywalne prawo majątkowe; przedsiębiorstwo lub gospodarstwo rolne, ustanowienie na rzecz zapisobiorcy użytkowania lub służebności.

Zanim jednak wniesiemy pozew do sądu, sprawdźmy czy roszczenie o zachówek nie uległo przedawnieniu. Co prawda sąd uwzględni przedawnienie i oddała na tej podstawie powództwo tylko w przypadku podniesienia zarzutu przedawnienia przez stronę przeciwną, to jednak nie ma co liczyć, że pozwany o zachówek nie powoła się właśnie na przedawnienie. Zwłaszcza, jeśli będzie reprezentowany przez radcę prawnego lub adwokata.

Zgodnie z art. 1007 § 1 k.c. roszczenia uprawnionego z tytułu zachowku przedawniają się z upływem lat pięciu od ogłoszenia testamentu. Przepis ten w obecnym brzmieniu obowiązuje od 23 października 2011 r., został zmieniony ustawą z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 22 kwietnia 2011 r.). Wcześniej termin przedawnienia wynosił 3 lata od ogłoszenia testamentu. Zgodnie z przepisem przejściowym - art. 8 tej nowelizacji do roszczeń, o których mowa w art. 1007 ustawy, o której mowa w art. 1 Kc (czyli o zachówek) powstałych przed dniem wejścia

w życie niniejszej ustawy i w tym dniu jeszcze nie przedawnionych, stosuje się przepisy tego artykułu w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Jeżeli więc roszczenie o zachówek powstało przed wejściem w życie ustawy nowelizacyjnej, czyli przed dniem 23 października 2011 r. i w tym dniu nie było przedawnione, tzn. nie upłynął jeszcze trzyletni termin przedawnienia, to zgodnie z art. 8 ustawy nowelizacyjnej stosuje się nowy – 5-letni termin przedawnienia. Stanowisko to potwierdzają przedstawiciele doktryny: „Pięcioletni termin przedawnienia obowiązuje od dnia 23 października 2011 r. Termin ten ma także zastosowanie do powyższych roszczeń powstałych przed tą datą i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych (art. 8 ustawy z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny i niektórych innych ustaw). Tym samym nastąpiło przedłużenie terminu przedawnienia w odniesieniu do roszczeń powstałych przed datą wejścia w życie ustawy nowelizującej przepis art. 1007 k.c.” Elżbieta Niezbecka w: Andrzej Kidyba (red.), Komentarz do art.1007 Kodeksu cywilnego (Źródło: LEX).

Prawo do zachowku nie przysługuje jednak bliskim zmarłego, którzy zostali przez niego wydziedziczeni. Spadkodawca może bowiem w testamencie pozbawić zstępnych, małżonka i rodziców zachowku (wydziedziczenie), jeżeli uprawniony do zachowku:

- 1) wbrew woli spadkodawcy postępuje uporczywie w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego (np. naruszył jego dobra osobiste, znieważał, itd.),
- 2) dopuścił się względem spadkodawcy albo jednej z najbliższych mu osób umyślnego przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu lub wolności albo rażącej obrazy czci,
- 3) uporczywie nie dopełnia względem spadkodawcy obowiązków rodzinnych (np. nie utrzymywał kontaktu, nie opiekował się chorym rodzicem, itp.).

Tak więc zanim zdecydujemy się wytoczyć sprawę o zachówek, warto dokładnie przejrzeć rodzinne archiwum, obliczyć ewentualną wysokość zachowku, uwzględniając wartość zapisów i darowizn w okresie 10 lat przed śmiercią spadkodawcy i zbadać czy roszczenie nie uległo przedawnieniu.

Marek Redeki

Radca prawny, Partner w Kancelarii Radców Prawnych Klimek i Redeki Spółka partnerska

www.kancelariakr.pl

WIELKA PROMOCJA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Wyślij z komórki ogłoszenie do naszych tygodników

1. Wpisz w telefonie komórkowym dowolnej sieci SMS z treścią ogłoszenia. Zaczni od podania prefiksu AF.CBR (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Brodnickiego CBR), AF.CWA (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Wąbrzeskiego CWA), AF.CGD (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Golubsko-Dobrzyńskiego CGD), AF.CLI (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Lipnowskiego CLI). Po spacji wpisz treść ogłoszenia.
2. Prefiks musi być oddzielony spacją od treści ogłoszenia – jest to warunek konieczny przyjęcia ogłoszenia przez system. Maksymalna liczba znaków razem z prefiksem, znakami interpunkcyjnymi i spacjami w obrębie jednego SMS-a wynosi 160. Treść SMS-a nie może zawierać polskich znaków (ą,ć,ę,ł,ń,ó,ś,ż,ź).
3. Wyślij SMS z treścią ogłoszenia pod numer 73880. Koszt SMS-a to 3,69 zł brutto (3 zł netto plus VAT 23%). Przykładowa całość powinna wyglądać tak: AF.CLI (spacja) Kupie samochód, tel. 123 456 789.
4. Otrzymasz od nas potwierdzenie otrzymania SMS-a o treści: Dziękujemy za przesłanie ogłoszenia. Redakcja CLI (CWA, CGD lub CBR).
6. Na ogłoszenia do wydania czwartkowego czekamy do poniedziałku do godz. 24.00.
7. Jeden SMS oznacza jednorazową emisję ogłoszenia. Szczegółowy regulamin wysyłania i publikowania ogłoszeń przez SMS dostępny jest na stronie internetowej www.wpr.info.pl.

Promocja trwa do 31 marca 2015 r. Regularna cena ogłoszenia drobnego to 4,92 zł brutto (4 zł plus VAT 23%). Promocja nie obejmuje ogłoszeń drobnych składanych na kuponach papierowych

Ludowa apteczka

A TO CIEKAWE ▶ Każdy, kto czytał nowelę „Antek” wie, w jaki sposób leczono siostrę głównego bohatera. Nasi przodkowie jeszcze w XVIII wieku stosowali specyficzne praktyki medyczne. Febrę można było wykurować żukami, cholerę – wódką, a kolki – sproszkowanymi szczękami szczupaków.

To, w jaki sposób leczyli się nasi przodkowie, wiemy dzięki Janowi Obstowi. Nawiązał on kontakt z Wojciechem Wejtką z Berzygału, którego dziadek spisał na początku XVIII wieku praktyki i zwyczaje medyczne stosowane na polskich ziemiach. Rodzina Wejtków mieszkała w Inflantach, więc przytoczone przez nich praktyki dotyczą tamtejszych chłopów oraz drobnej szlachty.

Zacznijmy od diagnostyki. W XVIII wieku i wcześniej to, czy człowiek jest zdrowy, czy śmiertelnie chory badano w niestandardowy sposób. Wystarczyło nabrać na łyżkę mleko kobiety, dołączyć do niego uryny chorego, a następnie zamieszać wszystko piórem kaczki. Jeśli mocz zmieszał się z mlekiem osoba była zdrowa. W przeciwnym wypadku mogła gotować się na śmierć.

Kuracje też były dziwne. Oto sposób na pozbycie się brodawek. „Brodawki zniszczyć w sobotę, kiedy gospodynie stół mają w zwyczaju zmywać” – doradzano. „To pierwszą wodę spuściwszy, a drugą gdy się splukuje, to pod tę wodę ściekającą trzymać brodawki. Giną, choćby były największe”. Innym lekiem na tę przypadłość było smarowanie pianą spod pach konia lub nacieranie podgnyłym mięsem.

Naszymi rdzennymi przy-

padłościami były z dawien dawna kołtun i parch. Aby pozbyć się ich, należało wprowadzić do swego życia nieco higieny. Ale wtedy nikt o trym nie wiedział. Zdaniem przodków, wystarczyło wziąć dwie ropuchy, następnie upiec, sproszkować i natrzeć po-

W XIX wieku największym ekspertem medycznym w wiosce był znachor. Wobec braku leków, kurował chorych tym, co miał pod ręką

piołem głowę.

Na wszelkie choroby pomagało upuszczanie krwi. Czasami chory był już tym tak wyczerpany, że krew nie chciała płynąć z ran. I na to był jednak patent. „Aby zamówić krew z rany płynącą należy mówić te słowa: „Zastanów się krew w ranie, jako woda w Jordanie, kiedy św. Jan Chrystusa Pana chrzczył”. Po wymówieniu trzy razy huknąć

w krzyż nad chorym.”

Najśmieszniejsza rada dotyczy walki z liszajem. Zainfekowane miejsce smarowano słodką śmietaną i dawano wyliczać psu. Nie wiemy, czy skutkowało, ale z pewnością podobało się psom.

Prawdziwym utrapieniem były psujące się i bolące zęby. Ludność wsi nie znała szczoteczki ani pasty do zębów, o profilaktyce próchnicy nie było więc mowy. Znaleźcie chłopa z pełnym uzębieniem było niemożliwe. Wachlarz „leków” przeciwbólowych był obszerny: od przykładania główek chmielu, prochu myśliwskiego lub korzenia lilii wodnej, aż po przestrzeganie obcinania paznokci tylko w piątki. Można też było odbyć z chorym dialog:

- Wielki Książę. Czy byłś ty na tamtym świecie?
- Byłem.
- Czy widziałeś świętych?
- Widziałem.
- Czy bolą u nich zęby?
- Nie bolą.

– Niech że (tu wymawiano imię chorego) nie bolą.”

Po odmówieniu rytuału należało jeszcze tylko huknąć mocno cierpiącego w twarz i splunąć na ziemię. Cały zabieg powtarzano 3 razy. Zapewne ból spowodowany uderzeniami pozwalał na chwilę zapomnieć o dokuczającym zębie.

(pw)

Postać

Krnąbrny niczym Czarnota

Zbigniew Czarnota Bojarski to jedna z najbardziej kolorowych postaci w historii wąbrzeskiego międzywojnia. Na miesiąc przed wojną został aresztowany przez Niemców w Gdańsku.

Zbigniew Czarnota Bojarski aktywnie działał na niwie politycznej i społecznej w Wąbrzeźnie, m. in. w Towarzystwie Gimnastycznym Sokół. W latach 20. XX wieku wybrał się na zjazd sokoli do Jugosławii, gdzie był świadkiem katastrofy morskiej. Wyszedł z niej bez szwanku.

Po przewrocie majowym i dojściu do władzy zwolenników

Piłsudskiego wdał się w walkę polityczną, co przypłacił aresztem i procesami sądowymi. Czytając o jego wyczynach można odnieść wrażenie, że był to człowiek, który nie bał się nikogo i niczego.

3 sierpnia 1939 roku Czarnota Bojarski wyruszył samochodem do Gdyni. Przejeżdżał przez Wolne Miasto Gdańsk, które było wówczas terytorium niezależ-

nym, ale faktycznie pozostawało pod władzą Niemiec. Auto Bojarskiego zatrzymała miejscowa policja. Podczas oględzin znaleziono w nim pistolet. Mieszkaniec Wąbrzeźna miał pozwolenie na broń, ale i tak noc spędził w areszcie. Gdański sąd skazał go na 150 guldenów kary i wypuścił.

(pw)

Mechanizacja

Para w stolarni

Wąbrzeźnianin Teofil Balicki był mistrzem stolarskim. Szczycił się posiadaniem stolarni parowej.

Na początku XX wieku w naszych okolicach maszyny parowe zaczęły pojawiać się coraz częściej. Gospodarze ziemscy kupowali lokomobile, czyli mobilne silniki parowe. Można było je wykorzystać do orania i młócenia zboża.

Teofil Balicki był doświadczonym mistrzem stolarskim. W 1886 roku zasiadał w zarządzie pierwszej polskiej organizacji w Wąbrzeźnie – Towarzystwa Przemysłowego, pełnił

tam funkcję skarbnika. Jego zakład miał wiele zamówień, a ręczne przycinanie drewna było czasochłonne. Wprowadzenie maszyny parowej umożliwiło zastosowanie pił tarczowych i znacznie przyspieszyło pracę. Parę wykorzystywano także w urządzeniu służącym do wyginania drewna.

Poniżej prezentujemy reklamę nowej stolarni parowej Balickiego.

(pw)

Postać

Filozof z Wieldzadza

Albert Geschke – doktor filozofii, historyk. Dziś jego nazwisko znajdziemy co najwyżej w kartotekach niemieckich bibliotek. Ten uczony urodził się i wychował w Wieldzadzu (gmina Płużnica).

Albert Geschke urodził się 12 lutego 1892 roku w Wieldzadzu. Maturę zdał w jednej z gdańskich szkół. W tym mieście oraz w Królewcu studiował m. in. historię, filozofię, etnografię. Uzyskał tytuł doktora. Na co dzień zajmował się majątkiem ziemskim Wielkie Wąlichnowy.

Najbardziej znanym dzie-

(pw)

CWA

REKLAMA W CWA

ZADZWOŃ

TEL. (56) 682 26 80

Piłsudski i Żymierski w jednym szeregu

HISTORIA ▶ Najwyższym stopniem w Wojsku Polskim jest marszałek. We współczesnej historii Polski tytułowano tak sześciu wojskowych. Byli to: Józef Piłsudski, Ferdynand Foch, Edward Rydz-Śmigły, Michał Rola-Żymierski, Konstanty Rokossowski i Marian Spychalski.

Marszałek Ferdynand Foch – obywatel III Republiki Francuskiej

Józef Piłsudski 19 marca 1920 nadał sobie, i jako naczelny wódz to zatwierdził, stopień Pierwszego Marszałka Polski. Z prośbą o przyjęcie stopnia zwróciła się Ogólna Komisja Weryfikacyjna, która motywowała, że naczelnikowi należy się on „w dowód czci i hołdu dla wodza naczelnego”. Na uroczystości na Placu Zamkowym w Warszawie żołnierz frontowy wręczył Piłsudskiemu buławę marszałkowską.

Poza Józefem Piłsudskim, stopień marszałka Polski otrzymało jeszcze trzech Polaków, jeden obywatel ZSRR i jeden cudzoziemiec – obywatel III Republiki Francuskiej.

W 1923 roku prezydent RP Stanisław Wojciechowski, na wniosek Ministra Spraw Wojskowych gen. dyw. Kazimierza Sosnkowskiego i premiera rządu gen. dyw. Władysława Sikorskiego, mianował marszałkiem Ferdinanda Focha.

Po śmierci Piłsudskiego, w 1936 roku, marszałkiem został też generał Edward Rydz-Śmigły. Był on ostatnim z tym stopniem w II Rzeczypospolitej.

W nowej rzeczywistości, gdy Polska znalazła się w sowieckiej strefie wpływów, marszałkiem Polski – z inicjatywy komunistów – został generał Michał Rola-Żymierski. Otrzymał najwyższy stopień wojskowy 3 maja 1945 roku. Kolejnym, którym doszedł tego szczytu był generał Konstanty Rokossowski. Co ciekawe, na polecenie Stalina, 6 listopada 1949, Rokossowski został powołany na urząd polskiego Ministra Obrony Narodowej oraz mianowany na stopień marszałka. Posiadał również tytuł marszałka Związku Radzieckiego. Ostatnią osobą, która otrzymała najwyższe wojskowe szlify był generał Marian Spychalski. Stało się to 7 października 1963

roku.

Szymon Wiśniewski

Marszałek Józef Piłsudski

Historia

Zapomniany bohater II wojny światowej

Niedźwiedź Wojtek był w czasie II wojny światowej żołnierzem II Korpusu Polskiego. Miś przeszedł cały szlak armii Andersa – od Iranu, przez Palestynę, Egipt, Włochy do Szkocji. Niestety, nie przyjechał z polskimi żołnierzami do kraju. Trafił do zoo. Przeżył 22 lata i zmarł w 1963 roku.

Wojtek z polskim żołnierzem

Na mocy porozumienia między premierem Polski i naczelnym wodzem generałem Władysławem Sikorskim a rosyjskim dyplomatą Iwanem Majskim, w 1941 roku zaczęto tworzyć polską armię w Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. Rok później polskie wojsko, wraz z tysiącami cywilów, zostało ewakuowane na Bliski Wschód – do Persji (dzisiejszy Iran).

8 kwietnia 1942 roku, niedaleko miasta Hamadan, jeden z oficerów towarzyszących cywilom o nazwisku Florczykowski kupił polskiej dziewczynce o imieniu Irena małego niedźwiedzia. Za zwierzę zapłacono garścią pieniędzy, czekoladą, konserwami i szwajcarskim no-

żem. Niestety, dziewczynka nie mogła zatrzymać misia w obozie dla cywilów i trafił on najpierw do siedziby sztabu w Teheranie, a następnie – 22 sierpnia 1942 roku – do 2. Kompanii Transportowej w Palestynie. Otrzymał imię Wojtek i oficjalnie

wcielono go do wojska. Otrzymał stopień wojskowy szeregowego i zamiast żołdu dostawał podwójną porcję jedzenia.

Na początku żołnierze karmili niedźwiadka rozcieńczonym skondensowanym mlekiem, do podawania pożywienia służyła butelka po wódce. Właśnie dlatego Wojtek tak bardzo lubił pić z butelki. Miś rósł i „mężniał” na żołnierskim wikcie. Jego ulubionymi przysmakami były owoce, słodkie syropy, marmolada, miód oraz piwo, które dostawał za dobre zachowanie. Bardzo lubił jeść także papierosy. Kiedy urosł, przeniósł się z żołnierskiego namiotu to własnej sypialni, którą stanowiła duża drewniana skrzynia. Jak twier-

dzą jego towarzysze, Wojtek nie lubił jednak samotności i często w nocy chodził przytulać się do śpiących w namiocie żołnierzy. Był łagodnym zwierzęciem, mającym pełne zaufanie do ludzi.

Wojtek uwielbiał jazdę wojskowymi ciężarówkami, w szoferce, a czasami na pace, czym wzbudzał sporą sensację. Przypadły mu do gustu zapasy z żołnierzami, które na ogół wygrywał.

Wojtek przeszedł cały szlak II Korpusu Polskiego. Przez Iran, Palestynę, Irak, Egipt trafił do Włoch. Co ciekawe, niedźwiedź brał udział w bitwie o Monte Cassino. Co prawda nie walczył na pierwszej linii, ale pomagał przy rozładunku amunicji z ciężarówek. Miś nosił pociski do armat. Tak został symbolem 22 Kompanii Zaopatrywania Artylerii. Na samochodach, proporczykach i mundurach żołnierzy pojawiły się wówczas malowidła przedstawiające niedźwiedzia z pociskiem w łapach. Wojtek przebył szlak włoski i dotarł aż do Bolonii. Tam skończyła się dla niego wojna, ale nie tułaczka.

Po działaniach zbrojnych Wojtek wraz z polskimi żołnie-

rzami trafił do Szkocji. Kompania misia stacjonowała w Winfield Park niedaleko Glasgow. Miś został ulubieńcem całego obozu i okolicznej ludności. Stał się też tematem licznych publikacji prasowych. Miejscowe Towarzystwo Polsko-Szkockie mianowało go nawet swoim członkiem. Na uroczystości przyjęcia do towarzystwa, obdarowano go jego ulubioną butelką piwa.

Niestety, w wyniku demobilizacji jednostki, zapadła decyzja o oddaniu niedźwiedzia do ogrodu zoologicznego w Edynburgu. Dyrektor zoo zgodził się zaopiekować Wojtkiem i obiecał nie oddać go nikomu bez zgody dowódcy kompanii majora Antoniego Chełkowskiego. 15 listopada 1947 Wojtek trafił do zoo. Często był odwiedzany przez swoich kolegów, którzy podrzucali mu piwo, papierosy i czekolady. Część z polskich byłych żołnierzy przeskakiwała płot i podchodziła do niedźwiedzia. Wojtek nigdy nikomu nie zrobił krzywdy. Zawsze reagował na polską mowę.

Żołnierze nie zgodzili się, by miś wrócił do Polski, choć tu znaleziono dla niego nowe, więk-

sze zoo. Wojacy argumentowali, że niedźwiedź może zostać wykorzystany przez komunistów. Obawiali się, że zostanie zabity.

Wojtek przeżył 22 lata. Zmarł 2 grudnia 1963 roku.

Dwa lata temu o Wojtku ponownie zrobiło się głośno. Telewizja polska oraz BBC nakręciły o nim film. Na rynku książkowym pojawiła się publikacja

Symbol 22 Kompanii Zaopatrywania Artylerii

Aileen Orr „Niedźwiedź Wojtek. Niezwykły żołnierz armii Andersa”. Historia misia była inspiracją dla młodzieży z Żagania do stworzenia komiksu o nim.

Szymon Wiśniewski
fot. internet

HOROSKOP

★★★★★★★★★★

Koziorożec (22.12—20.01)

Ten tydzień obfitować będzie w rozmowy, spotkania towarzyskie i zawodowe. Możliwe, że niektóre otrzymane teraz wiadomości przydadzą się później i za jakiś czas nałóżycie je wykorzystasz z pożytkiem dla siebie.

Wodnik (20.01—19.02)

Przez najbliższe dni będziesz zmagał się z wieloma wątpliwościami i dylematami wewnętrznymi. Będziesz miał wrażenie, że stąpasz po kruchym lodzie. Przeczekaj ten trudny czas, nie podejmuj żadnych istotnych decyzji.

Ryby (20.02—20.03)

Nadchodzi dobry czas dla osób oczekujących pomocy czy wręcz ratunku. Prawdopodobnie wasze kłopoty rozwiążą się samoistnie i bardzo harmonijnie, nawet nie będziecie musieli wkładać w to zbyt wiele wysiłku.

Baran (21.03—21.04)

Zbliżająca się wiosna sprawi, że zaczniesz cieszyć się zwykłą codziennością. Chętnie wybierzesz się na zakupy wraz z bliskimi. W drugiej połowie tygodnia skupisz się na sprawach rodzinnych i domowych.

Byk (20.02—21.05)

Byki w najbliższych dniach kierować się będą uczuciami i emocjami. W każdy swój krok powinny wkładać całe serce, będzie to dla nich ważny czas. W związkach odczuwają wsparcie i zrozumienie ze strony partnera.

Bliznięta (22.05—22.06)

Osoby, które są już w związkach, będą musiały zmierzyć się z małym kryzysem. Będzie on wynikał z wcześniejszych działań, gdy zamiast rozmów zamykało się wszystko pod dywan. Teraz trudniejsze sprawy ujrzą światło dzienne.

Rak (22.06—22.07)

Tydzień spędzisz na refleksjach i przemyśleniach. Skłonny będziesz teraz do bujania w obłokach. Nie będziesz mieć specjalnej ochoty na zabawy i spotkania towarzyskie. Zaczniesz podejrzewać swojego partnera o nielojalność.

LEW (23.07—23.08)

Nie obawiaj się rzeczy nowych, nieznanych. Świat do odważnych należy i warto podejmować ryzyko i działać. Oczekuj zmian, które wprowadzą wiele dobrego do twojego życia. Możliwa będzie zmiana pracy i miejsca zamieszkania.

Panna (24.08—23.09)

Jeśli zamierzasz zmienić pracę, nie zabieraj się do tego bez uprzedniego przemyślenia sprawy. Zrób plan swoich oczekiwań i nie odstępуй od niego. Jesteś w stanie znaleźć zajęcie, które będzie ci odpowiadało w stu procentach.

Waga (23.09—22.10)

Stare waśnie pójdą w zapomnienie, razem z partnerem przejdiesz na inny etap związku. Może czekać was przeprowadzka, może zamieszkacie razem? W każdym razie to będzie miły krok dla waszej relacji.

Skorpion (24.10—22.11)

Uważaj na osoby w Twoim otoczeniu – ktoś będzie chciał Cię skrzywdzić, opowiadając nieprawdziwe historie. Od razu zdementuj plotki, a na przyszłość unikaj w pracy mówienia o swoich osobistych sprawach.

Strzelec (23.11—21.12)

Nie walcz na siłę z chwilowymi zawirowaniami, a skup się na tym, co ważne i istotne. Zastanów się nad tym, co wymaga twojego działania. Możesz liczyć na duże wsparcie od rodziny i bliskich. Szykują się miłe, ciepłe spotkania, wspólne spędzanie czasu i długie rozmowy.

Dobrze zjeść

— Żołądki drobiowe a la flaczki —

Danie przygotowane na zajęciach praktycznych przez uczniów klasy II Technikum Żywnienia i Usług Gastronomicznych Zespołu Szkół we Wroniu

Składniki:

500 g żołądków z kurczaka
100 g masła
2 marchewki
2 pietruszki (korzeń)
1 średni seler
1 cebula
pół pora (biała część)
30 g mąki pszennej
120 ml wody

Sposób wykonania:

Umyte żołądki oczyścić i ugotować do miękkości z połową warzyw. Pozostałe warzywa pokroić w słupki, cebulę i pora w plastry. Podsmażyć na połowie masła i udusić w niewielkiej ilości wody. Miękkie żołądki wyjąć z wywaru, przestudzić i pokroić w plasterki. Włożyć ponownie do wywaru, dodać uduszone warzywa. Z reszty masła sporządzić zasmażkę - rozpuścić masło, dodać mąkę i mieszając smażyć, aż lekko się zrumieni. Zasmażkę dodać do żołądków, całość ponownie zagotować. Dodać przyprawy oraz sól i pieprz do smaku.

Dagmara Heród

Smacznego!

	P	O	G	O	D	A
CZW. 05.03.15	DZIEŃNOC temperatura: 52 °C opady: 00 mm ciśnienie: 10261030 hPa wiatr: 86 km/h 					
PT. 06.03.15	DZIEŃNOC temperatura: 53 °C opady: 00 mm ciśnienie: 10331032 hPa wiatr: 87 km/h 					
SOB. 07.03.15	DZIEŃNOC temperatura: 64 °C opady: 00 mm ciśnienie: 10311032 hPa wiatr: 89 km/h 					
NIEDZ. 08.03.15	DZIEŃNOC temperatura: 85 °C opady: 00 mm ciśnienie: 10311030 hPa wiatr: 910 km/h 					
PN. 09.03.15	DZIEŃNOC temperatura: 107 °C opady: 00 mm ciśnienie: 10321035 hPa wiatr: 99 km/h 					
WT. 10.03.15	DZIEŃNOC temperatura: 96 °C opady: 00 mm ciśnienie: 10371036 hPa wiatr: 910 km/h 					
ŚR. 11.03.15	DZIEŃNOC temperatura: 97 °C opady: 00 mm ciśnienie: 10351035 hPa wiatr: 1110 km/h 					

SUDOKU

KRZYŻÓWKAPANORAMICZNA

			8				
			7		3		
		3				5	
	6						7
8				5			1
	2						9
		4				1	
			5		2		
				1			

Zool.: rodzaj jamochłonów z rzędu koralników; madreporyczny;	Muz.: wolne tempo w muzyce, nieco szybsze niż largo.		Opera: tytuł opery Francesco Cavalliego.	Bolesław, powstaniec 1863	W zwrotach przenośnie: zajęcie to pozostawiło nam przykry p.		Członek brytyjskiej		Reklama świetlna złożona z lamp jarzeniowych.
							Józef (1804-79).		7
Człowiek mający przesadnie wysokie wyobrażenie o		4							
					W średniowieczu: Francji forma				
	2				Duński polityk (XII w.)				
Geogr.: miasto w pn.-zach.								Geogr.: miasto w Województwie, port nad Dunajem.	
Geogr.: pustynia							8		6
				Owoc tropikalny					
				Mit. jap.: japońska					3
Dryf		Przyrząd do prześwietlania							
		Były prezydent Szwajcarii							1
							Fiz.: jednostka mocy w		
							Geogr.: wyspa na Adriatyku, u		
Kobieta wzięta w jasyr									
Człowiek kierujący się					5				
			Zool.: drobna muchówka żyjąca w strefie międzyzwrotni-						
Spód									
Geogr.: jezioro południowocwe									

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Gęś może hodować każdy

SZKOLENIE ➤ 9 marca w Minikowie odbędzie się konferencja „Hodowla i tucz drobiu wodnego w Polsce”. Głównymi bohaterkami spotkania będą gęsi.

Konferencję organizuje Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego oraz Instytut Zootechniki Państwowego Instytutu Badawczego – Zakład Doświadczalny Kołuda Wielka. Ta druga instytucja znana jest z gęsi kołudzkiej, którą nasi Czytelnicy mogli wygrać podczas konkursu z okazji Narodowego Święta Niepodległości.

W programie poniedziałkowego spotkania są wykłady na temat zasad hodowli gęsi, problemów

weterynaryjnych i finansowania branży drobiarskiej.

Gęsi może hodować każdy mieszkaniec wsi, który posiada nieco terenu zielonego. Pisklęta żywi się serkiem jajecznym, sporządzonym z jajka i mleka. Do tego można dodać np. płatki owsiane. Po tygodniu gąski przechodzą na zieloną dietę. Smakują im pokrzywy, komosa, krwawnik i mniszek lekarski.

Najtrudniejsze w hodowli jest pierwsze 6 tygodni życia ptaków.

Muszą mieć zapewnione suche podłoże oraz wartościową paszę. Później pasą się same na przydomowych trawnikach czy pastwiskach. Kilka tygodni przed ubojem przechodzą na dietę owsianą. Wtedy też należy je przenieść do mniejszych zagród lub pomieszczeń zamkniętych. Chodzi o to, by niepotrzebnie nie spalały tłuszczu.

By uruchomić chów fermiarski, nie trzeba budować długich budynków, wystarczy zaadaptować oborę lub chlewnię. Te pomieszczenia nadają się na wychowalnię dla młodych ptaków. Stodoły z kolei będą odpowiednie do tuczu dorosłych osobników. Odległość fermy od zwartej zabudowy mieszkalnej powinna wynosić około 500 m. Zanim gęsi trafią na fermę, trzeba wykonać szereg prac higienicznych (bicie ścian, odkażanie, przygotowanie śluz i mat dezynfekcyjnych). Ptaki hoduje się na mięso, ale trzykrotnie w trakcie cyklu produkcji można je podskubywać. Z jednej gęsi zbierzemy jednorazowo ok. 90 g pierza.

(pw)

Żywnienie

Era GPS-a

GPS to nazwa systemu nawigacji satelitarnej, ale rolnikom ten skrót kojarzy się z kiszonką.

Nazwa GPS pochodzi z języka niemieckiego – *Ganzpflanzensilage* (w skrócie GPS) i oznacza kiszonkę z całych roślin. Powstaje ona najczęściej z mieszanek strączkowych. Doskonale sprawdza się w żywieniu krów zasuszonych i mniej wydajnych krów mlecznych.

Przy wysiewie roślin przeznaczonych na kiszonkę GPS trzeba mieć się na baczności i zastosować odpowiedni program gryzbobójczy. W większości przypadków do żniw zatrudnia się odpowiednich specjalistów. Należy wybrać firmę dysponującą odpowiednim sprzętem i z nienaganną reputacją, aby mieć pewność, że usługa zostanie wykonana należycie.

Kolejnym istotnym czynnikiem w przygotowaniu kiszonki

jest data zbioru. Docelowy poziom suchej masy w GPS to 35 do 45%. Po ścięciu rośliny trafiają na pryzmę. Tam są ściskane tak, by pozbyć się powietrza. Następnie pryzmę się uszczelnia. Rozpoczyna się proces fermentacji.

Na tym etapie problemem jest produkcja kwasu octowego lub równie szkodliwego mannitolu i etanolu. Można się z tym uporać, stosując wybrane szczepy bakterii produkujących kwas mlekowy, aby zapewnić przewagę fermentacji.

Część rolników kiszonkę GPS przechowuje w belach. Uważają, że pasza traci na wartości, jeśli jest ubijana na pryzmie kołami ciągnika.

(pw)

Finanse

Za mleko ratałnie

Kary za przekroczenie kwot mlecznych będą dotkliwe – ta wiadomość nie jest nowością dla hodowców bydła mlecznego. Pewną ulgą może być jednak możliwość rozłożenia ich na raty.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, podmioty skupujące do 1 września muszą wnieść opłatę za ponadkwotowe mleko, a rolnicy, którzy przekroczyli limit, mogą swobodnie negocjować spłatę kar.

Pełne dane dotyczące nadprodukcji nie są jeszcze znane, ale szacunki mówią o konieczności zapłaty 200 milionów euro kar. Zgodę na spłatę w ratach wyraziła Unia Europejska. Warunki są korzystne. Rolnik ma mieć na uiszczenie całości kary trzy lata, nie zapłaci dodatkowo odsetek.

W styczniu za litr mleka ho-

dowcy otrzymali średnio 1,22 zł (dane GUS). W ubiegłym roku było to o 30-40 groszy więcej. W tym samym czasie rolnicy także płacili kary za nadprodukcję – 30 groszy za litr. Obecnie będą wyższe, prognozuje się je na poziomie 60-70 gr/l.

Gospodarze myślą nie tylko o karach, ale także o czekającej ich w tym roku rewolucji. Niebawem w mleczarstwie przestaną obowiązywać wszelkie ograniczenia. Jak zareaguje na to rynek, przekonamy się za kilka miesięcy.

(pw)

Rynek wieprzowiny

Rok z wirusem

Już rok mierzymy się z problemami na rynku wieprzowiny. 18 lutego 2014 r. potwierdzono pierwszy przypadek wirusa ASF u dzika w Polsce.

W ciągu 12 miesięcy groźny drobnoustroj stwierdzono u dzików 35 razy. W trzech przypadkach zainfekowane były zwierzęta hodowlane. Całe szczęście, że wirus nie przeniół się poza granicę dwóch powiatów. W sąsiedniej Litwie ASF nie udało się zatrzymać w strefie przygranicznej. Obecnie, oprócz Polski, jest obecny na Litwie, Białorusi, Ukrainie, w Rosji oraz w kilku państwach afrykańskich.

Afrykański pomór świń jest nieszkodliwy dla ludzi, ale bardzo kosztowny. Na działania związane z likwidacją jednego ogniska ASF w małym gospodarstwie liczącym

40 świń trzeba wydać aż 720 tys. złotych! Jeśli wirus zostanie zawleczony do wielkich ferm, straty będą gigantyczne. Szacuje się, że w przypadku stada liczącego 20 tysięcy świń potrzebne będzie 15 mln złotych z budżetu państwa.

Kilka tygodni temu minister rolnictwa Marek Sawicki przystał na propozycję wybijania wszystkich dzików na Podlasiu. Ostateczną decyzję miał podjąć sejmik województwa. Radni uznali jednak, że zamiar jest nierealny i nie daje gwarancji, że problem z ASF zniknie.

(pw)

Prawo

Wina jest, karę podarują?

Jeśli uprawiamy ziemię państwową bez umowy dzierżawy, narażamy się na płaconie kar. Izby rolnicze postulują jednak, by nie nakładać ich na farmerów, którzy zagospodarowali małe działki przylegające do ich pól.

Izby rolnicze uważają, że rolnicy często nieświadomie gospodarują na ziemi, która do nich nie należy. A czasem robią to specjalnie, ale by ochronić własne pole przed chwastami z odłogowanej sąsiedniej działki. Zdaniem samorządu rolniczego, karanie rolników 5-krotnością wywoławczej wysokości czynszu dzierżawnego jest niewspółmierne i krzywdzące.

ce.

Krajowa Rada Izb Rolniczych wnioskuje również, by Agencja Nieruchomości Rolnych przygotowała do sprzedaży te działki, za które naliczane są kary. Ma to umożliwić dotychczasowym bezumownym użytkownikom zakup sąsiadujących terenów.

W 2014 roku prawie 12 tys. ha ziemi było uprawianych przez

rolników, którzy nie mieli podpisanej stosownej umowy dzierżawnej. ANR nie zwraca uwagi na to czy gospodarz bez dzierżawy uprawia 700 hektarów państwowych gruntów, czy 7 arów. Kary płać wszyscy. Izby rolnicze chcą, by „odpuszczać” rolnikom, którzy uprawiają do 2 ha cudzej ziemi.

(pw)

KRUS

Świadczenia nieznacznie do góry

1 marca zmieniły się stawki emerytur i rent rolniczych.

Z początkiem marca świadczenia rolnicze wzrosły o minimum 36 złotych. Najniższa emerytura rolnicza wynosi 880 zł, a renta socjalna 739 zł. Łączna wysokość renty socjalnej i renty rodzinnej rolniczej od 1 marca nie może przekroczyć

1760,90 zł. Podwyżka objęła również ryczałt energetyczny (obecnie 165,88 zł miesięcznie).

Bez zmian, na poziomie 4 tys. zł, pozostaje zasiłek pogrzebowy i stawka dzienna zasiłku chorobowego (10 zł). Zasiłek macierzyński

wzrósł do kwoty 3521,80 zł.

O nowej kwocie świadczenia zainteresowani zostaną poinformowani pisemnie.

KRUS wypłaca średnio ok. 1,2 miliona świadczeń.

(pw)

1 marca wzrosły kwoty dodatków do emerytur oraz rent i wynoszą:

dodatek pielęgnacyjny – 208,17 zł, dodatek dla inwalidy wojennego uznanego za całkowicie niezdolnego do pracy i do samodzielnej egzystencji – 312,26 zł, dodatek za tajne nauczanie (przyznawany osobom, które w czasie okupacji prowadziły tajne nauczanie lub przed 1 września 1939 r. nauczały w języku polskim w szkołach polskich na terenie III Rzeszy Niemieckiej oraz byłego Wolnego Miasta Gdańska) – 208,17 zł, dodatek kompensacyjny – 31,23 zł, dodatek dla sieroty zupełnej – 391,26 zł

PRZEDSZKOLAKI Z NASZEJ PAKI

Przedszkole Miejskie „Bajka”, grupa „Kotki”

Przedszkolaki: Marcel Buczkowski, Ariel Chabior-Zielińska, Jakub Dymek, Wojciech Dziaduszewski, Franciszek Dzidek, Bartosz Dziełak, Anastazja Kunke, Bartłomiej Kurkiewicz, Franciszek Kwiatkowski, Otylia Madeja, Wiktoria Majewska, Łukasz Makowski, Igor Niemyt, Natalia Okrasa, Nikodem Orzechowski, Laura Osiadacz, Marcel Paradowski, Agata Siuzdak, Szymon Śliwa, Weronika Trybuś, Krzysztof Turbak, Paweł Wasilewski, Lena Wiśniewska, Julia Witkowska, Kalina Zakrzewska

Wychowawczynie Ewa Grzybowska

Pomoc: Anna Gorczyńska

Przedszkole Miejskie „Bajka”, grupa „Kaczuszki”

Przedszkolaki: Julia Basikowska, Filip Czerwiński, Stanisław Domagański, Maja Dziwulska, Dominika Fiszeder, Zoja Góra, Julia Górka, Amelia Jamróży, Szymon Kuświk, Alina Libuszewska, Bartosz Lubomski, Zuzanna Malinowska, Aleksandra Małecka, Fryderyk Mazurkiewicz, Jan Patyk, Kacper Stasiak, Michalina Tiré, Zuzanna Warjas, Dawid Wierzbowski, Jakub Wiśniewski, Jakub Wojnowski, Lena Wollenberg, Nikola Zabłocka, Gabriela Zakierska, Martyna Zielińska

Wychowawczyni Jolanta Chrzanowska

Pomoc: Danuta Tomaszewska

Przedszkole Miejskie „Bajka”, grupa „Motylki”

Przedszkolaki: Martyna Banasiak, Weronika Baran, Zuzanna Celmer, Mieszko Dąbrówka, Julia Gumuła, Agata Hałaj, Marcel Jakielaszek, Nadia Katlewska, Oliwia Krakowiak, Pola Krawczyk, Zofia Kuczkowska, Franciszek Leis, Franciszek Lewański, Piotr Lorek, Julia Lubińska, Nadia Lubińska, Maja M. Marszelewska, Dżesika Mazurkiewicz, Nadia Michałek, Olga Olszewska, Nikodem Pudliński, Amelia Rożyńska, Bartosz Topolewski, Jakub Wąs

Wychowawczyni Aleksandra Rudnicka

Przedszkole Miejskie „Bajka”, grupa „Wiewiórki”

Przedszkolaki: Julia Bestjan, Witold Chrzanowski, Martyna Czaplicka, Amelia Derkowska, Lidia Dylewska, Tymoteusz Isbrandt, Zofia Jabłońska, Borys Kolczyński, Igor Kolczyński, Wojciech Kopiczyński, Marcela Ledwochowska, Filip Leszek, Marcei Mikołowski, Patrycja Politowska, Jakub Rygielski, Mateusz Ryszkowski, Kacper Sąkowski, Paweł Sukowski, Dominika Supernak, Jan Sztramkowski, Miłosz Świś, Mateusz Taczynski, Nikola Wieczorek, Maja Wilk, Maja Wiśniewska

Wychowawczyni Małgorzata Brzostek

Pomoc: Dorota Urbańska

Polszczyznę mam zaszczepioną

WYWIAD ➤ O sukcesie płyty „Głupi” i kolejnych planach muzycznych z Tomaszem Organkiem rozmawiał Tomasz Błaszkievicz.

– Gdy rozmawialiśmy w maju ubiegłego roku powiedziałeś, że nie spodziewasz się boomu na muzykę Tomasza Organka. Zatem dziś musisz być zaskoczony...

– Nie wiem czy pozytywny odbiór płyty „Głupi” można nazwać boomem. Zrealizowaliśmy ze swojej strony te rzeczy, które chcieliśmy i to rzeczywiście spotkało się ze sporym uznaniem zarówno krytyków, jak i widzów. Trudno mi ten odbiór obiektywnie ocenić, bo z jednej strony jesteśmy na liście Trójki, gramy koncerty, ale nie znam zasięgu tej płyty, nie wiem jak szeroko rozchodzą się kręgi na wodzie. Jestem przede wszystkim zadowolony ze swojej roboty. Jestem przekonany, że nie popełniliśmy na płycie żadnych błędów. I co najważniejsze, zawarłem tam to, co chciałem.

– **Potrzebowałeś akceptacji? Nie mam na myśli publiczności, bo wiadomo, że koncerty to dodatkowa energia, ale samo środowisko muzyczne.**

– Każdy potrzebuje akceptacji, nawet jeśli zaprzeczy. Wiesz, nawet największy undergroundowiec się do tego nie przyzna, ale i tak potrzebuje klepania po plecach, choćby od tego środowiska, w którym funkcjonuje. Jeśli człowiek jest sam, to znaczy jest pozbawiony bodźców z zewnątrz, wówczas nic nie zadziała.

– **Powiedzmy sobie szczerze: nie jesteś po programie talent show i nie musisz czegoś robić, bo ktoś naciska i chce na tym zarobić.**

– To prawda, na solowy materiał czekałem przede wszystkim ja sam. Teraz czekam na drugi, bo już zaczynam nad nim pracować. I w zasadzie to jest dla mnie najważniejszy bodziec.

– **Odebrałeś w ostatnim czasie sporo nagród. Były m.in. Mateusz Trójki i Nagroda im. Grzegorza Ciechowskiego. Takie wyróżnienia dopingują w jakiś sposób do dalszej pracy?**

– Nagrody są bardzo ważne. Są drogowskazem, który mówi ci, że dobrze idziesz, że to jest dobra droga. Oczywiście, jeśli chcesz nią podążać – bo nie dla wszystkich te wyróżnienia mają znaczenie. Dla mnie mają, bo po pierwsze jest to Mateusz Trójki, czyli statuetka przyznawana przez Program Trzeci Polskiego Radia i w ogóle przez Polskie Radio. To było dla mnie bardzo ważne wydarzenie, szczególnie, że

zostałem doceniony jako debiutant. Z kolei Nagroda Artystyczna Miasta Torunia im. Grzegorza Ciechowskiego to też niezwykle cenne wyróżnienie, bo przyznawane przede wszystkim za autorskie ujęcie muzyki. Za muzykę, za teksty i za samą kreację artystyczną. Myśląc o płycie, od razu myślałem właśnie o autorskim podejściu. Jeżeli zostało to docenione przyznaniem nagrody imienia człowieka, który robił to przez całe życie, to rzeczywiście jest wspaniałe.

– **Oprócz utworów, które pochodzą z płyty „Głupi”, nagrałeś też kilka coverów m.in. „Ta nasza młodość”. Skąd pomysł na powrót do klasyki polskiej piosenki?**

– Nie powiedziałbym, że to jest cover. Raczej moja interpretacja utworu, który znam od wielu lat. Usłyszałem go po raz pierwszy gdy miałem piętnaście, może szesnaście lat. To był moment, gdy ta piosenka wdarła się do mojej głowy i mimo że byłem bardzo młodym człowiekiem, pozostała ze mną do dziś. Nie wiem, co mnie w niej tak uderzyło. Może ten chór starszych ludzi, który już wszystko przeszedł.

– **Z tego, co pamiętam, po raz pierwszy wróciłeś do tego utworu na „Męskim Graniu” w Sopocie.**

– Tak, to było w czerwcu ubiegłego roku. Gdy poproszono nas o wykonanie jakiegoś utworu z polskiej klasyki uznałem, że będzie to idealna piosenka na ten wieczór. Szczególnie, że występowaliśmy jako ostatni zespół. Pomyślałem sobie, że to będzie piękna klamra dla tego wydarzenia, zwłaszcza, że członkowie pozostałych zespołów to byli bardzo młodzi ludzie. Oprócz paru dziadów, takich jak my (śmiech).

– **Odbiór był znakomity...**

– Ta piosenka odniosła taki efekt, o którym pierwotnie myślałem: ludzie zaczęli słuchać tekstu i w pewien sposób odnosili go do siebie.

– **Myślisz już o drugiej pły-**

cie?

– Tak. Nie tylko myślę, ale poczyniłem już pewne zapiski i kompozycje. Mogę powiedzieć, że pół albumu mam już w głowie.

– **Język polski przeważał na płycie „Głupi”. Jak będzie teraz?**

– Teraz też będzie przeważał. Nie potrafię powiedzieć, czy zupełnie zrezygnuję z angielskiego. Język polski jest moim pierwszym językiem nie tylko w takim sensie, że urodziłem się w Polsce i jestem Polakiem, ale też polszczyznę mam jakby zaszczepioną. Rozumiem

każdy przecinek, każde przesunięcie kropki czy innego znaku interpunkcyjnego. W przypadku języków obcych brakuje nam tego wyczucia, bo jakkolwiek dobrze nie znałbym innych języków to...

– **W końcu jesteś anglistą.**

– Tak, ale nie urodziłem się w Anglii, nie wychowałem się na ulicach Londynu czy Liverpoolu. Nie nasiąknę pewnym kontekstem. Jako Polacy nie czujemy do końca koloru poszczególnych wyrazów. A bez tego nie da się pisać prawdziwych tekstów.

– **Podoba ci się polski rynek muzyczny?**

– W Polsce w ostatnich latach pojawia się bardzo dużo znakomitych artystów. Czasami widac ich tylko przez chwilę, czasami zostają na dłużej, ale z czystym sumieniem mogę polecić „Króla”. To jest człowiek, którego usłyszałem już jakiś czas temu w radio. Mam taki nawyk, że jadąc samochodem ciągle przełączam stację, bo nic mi się nie podoba i wszystko mnie denerwuje. Ale „Króla” nie przełączam.

– **To co, może duet?**

– Być może, ale najpierw trzeba się poznać. Trzeba zobaczyć czy zaistnieje między nami jakaś rozmowa, czy dogadamy się jako ludzie.

– **Jakie plany koncertowe?**

– Mamy za sobą intensywną trasę jesienną. Teraz pojawiają się kolejne koncerty, zagramy także w Toruniu, 12 marca w klubie Lizard King. Fajne jest to, że gdziekolwiek gramy, to organizatorzy bukują następny koncert. To daje nadzieję na kolejne świetne trasy z coraz większą publicznością. Nawet teraz zauważam, że ludzi jest coraz więcej. Tym lepiej się nam gra. Myślę też o nowym albumie.

– **Który pojawi się już w tym roku?**

– Bardzo bym chciał.

**Rozmawiał
Tomasz Błaszkievicz,
fot. archiwum**

KALENDARIUM KULTURALNE

Lipno ➤ Miejskie Centrum Kulturalne oraz Towarzystwo Miłośników Ziemi Dobrzyńskiej w Lipnie zapraszają 5 marca o godzinie 17.00 na prezentację książki ks. Mariusza Budkiewicza, Iwony Grubeckiej i Doroty Kosteckiej pt. „Miejsca historyczne, zabytkowe, refleksji, wspomnień i zadumy w Lipnie”. Wstęp wolny. Spotkanie odbędzie się w Sali Kameralnej MCK w Lipnie.

➤ Ruszają przygotowania do tegorocznego Przeglądu Teatrów Dziecięcych im. Wincentego Rapackiego. Konkurs zaplanowano na 13 maja od godz. 9.00 w kinie Nawojka. Zgłoszenia przyjmowane są do 22 kwietnia w lipnowskim MCK.

Golub-Dobrzyń ➤ Ośrodek Sportu i Rekreacji w Golubiu-Dobrzyniu zaprasza na sportowo-kulturalny Dzień Kobiet pod nazwą „Kobiety u Chopina”. II edycja imprezy zostanie zainicjowana marszem nordic walking z Golubia-Dobrzni do Szafarni. Poza tym w programie m.in. koncert w Ośrodku Chopinowskim. Marsz wystartuje 8 marca o godzinie 13.30 ze Stadionu Miejskiego. Zapisy są przyjmowane w biurze OSiR przy ul. Sportowej 8.

Brodnica ➤ W piątkowy wieczór, 6 marca, na scenie Brodnickiego Domu Kultury wystąpi Alosza Awdiejew, piosenkarz i aktor filmowy. Płyty dorobek artysty zamyka „Ostalgia” z 2013 roku. Na scenie Awdiejewowi towarzyszą uznani instrumentalści: Kazimierz Adamczyk i Marek Piątek. Początek koncertu o godzinie 18.00.

➤ W środę, 11 marca, o godz. 17.30 w Sali Wielkiej Pałacu Anny Wazówny odbędzie się spotkanie z Marią Ulatowską, autorką powieści „Domek nad morzem” i „Prawie siostry”. Organizatorem wydarzenia jest Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Brodnicy.

➤ Od 13 marca w brodnickiej Galerii Brama będzie można oglądać wystawę pt. „Kobiety Tymona Niesiołowskiego”. Oficjalne otwarcie zaplanowano na 18.30.

Toruń ➤ W czwartek, 5 marca, na scenie klubu Lizard King solowo zadebiutuje Maciej Tacher, wokalista zespołu Manchester. Muzyk przygotowuje się do wydania albumu, który być może pojawi się jeszcze w tym roku. Bilety w cenie 10 zł do nabycia w klubie w dniu koncertu. Początek imprezy o godzinie 20.00. Gościem specjalnym koncertu będzie uczestniczka programu The Voice of Poland – Oksana Predko.

➤ Toruński Dwór Artusa zaprasza na Dzień Kobiet z twórczością Grzegorza Ciechowskiego. Tym razem piosenki lidera Republiki zostaną zaprezentowane w klasycznych aranżacjach przez duet Ciechowski Klasycznie, tworzony przez dwie instrumentalistki: Dobrawę Czocher i Hannę Raniszewską. Koncert rozpocznie się o godzinie 18.00 w sali Dworu Artusa. Bilety: 15 zł/20 zł.

➤ Także 8 marca w toruńskiej Od Nowie wystąpi jeden z najpopularniejszych zespołów ostatnich lat – Happysad. Grupa wydała w zeszłym roku płytę „Jakby nie było jutra”. Bilety: 45 zł w przedsprzedaży/55 zł w dniu koncertu.

Orgonek – „Głupi” Mystic Production/2014

Wszystkie rany Organka

We wrześniu 2013 roku w Toruniu po raz pierwszy usłyszałem materiał z płyty zatytułowanej „Głupi” – od razu w wersji koncertowej. Materiał nagrany mocno, bezkompromisowo. Wydawać by się mogło, że w sposób charakterystyczny jedynie dla muzyki na żywo, która choć w minimalnym stopniu powinna ocierać się o improwizację. Jak jest z albumem studyjnym? Na szczęście identycznie.

Tomasz Orgonek, znany z zespołu Sofa, zaprosił do współpracy basistę Adama Staszewskiego i perkusistę Roberta Markiewicza. Muzycy stworzyli silne rockowe trio, dając jasny przekaz: minimum środków i zbędnych ozdóbników, maksimum energii. Na album „Głupi” składa się jedenaście kompozycji, w większości wykonanych w języku polskim. Mocną stroną płyty jest warstwa tekstowa. Już pierwszy utwór zdradza, że mamy do czynienia z osobistymi przemyśleniami: „Nazywam się Orgonek i mam w sercu ranę”. Vintage rockową stronę krążka godnie reprezentuje pierwszy singiel zatytułowany „Nie lubię”. Pozostaje ubolewać nad faktem, że skończył się okres grania w radiach utworów, które trwają powyżej sześciu minut – „Nie lubię” zdecydowanie zyskuje na sile przekazu w wersji długiej.

Nie bez przyczyny powstał teledysk do utworu „Kate Moss”. To właśnie ta kompozycja ma największy potencjał radiowy. Rockowa energia nie zdominowała albumu w stu procentach – w utworach takich jak: „Italiano” czy „King of the Parasites” poznamy liryczną stronę Tomasza Organka. Płytę zamyka bluesowy „Głupi ja”, który jest chyba najlepszą ilustracją całego albumu. Dość leniwy i nie pozbawiony niedociągnięć wokal Tomasza koresponduje z częścią instrumentalną, celowo przybijającą kształt lekkiej improwizacji.

Orgonek albumem „Głupi” idealnie, lecz bez wyrachowania wypełnił wolną przestrzeń na rynku muzyki alternatywnej. Na ogół porównania rodzimych muzyków z artystami z Zachodu nie mają większego sensu. Jednak w tym przypadku będą pomocne, warto bowiem zwrócić uwagę na pewną prawidłowość. Grupa artystów, którym przypisuje się inspirację popularną alternatywą jest ogromna, worek pod nazwą „Florence and the Machine” zaczyna powoli pękać. Do którego worka wrzucimy płytę „Głupi”? Najpewniej do mocno gitarowego z „The Black Keys” na czele.

(ToB)

Spróbuj sztuk walki

SZTUKI WALKI ➤ Wąbrzeski Klub Sportów i Sztuk Walki stawia na realną sztukę walki i samoobronę.

Wąbrzeski klub został założony w roku 2010 przez Krzysztofa Sosnówkę, który wraz z grupą przyjaciół związanych ze sztukami walki postanowił stworzyć unikatowe miejsce, gdzie można będzie doskonalić swoją sprawność fizyczną, miejsce dzięki któremu zadamy o własne bezpieczeństwo. Do roku 2010 sekcja Karate Kyokushin działała przy klubie MKS Unia Wąbrzeźno, ale po stworzeniu Wąbrzeskiego Klubu Sportów i Sztuk Walki wpisała się w jego strukturę.

Krzysztof Sosnówka na początku lat 90. rozpoczął treningi Karate Kyokushin w wąbrzeskiej sekcji. Umiejętności doskonalił także na obozach organizowanych przez Grudziądzki Klub Karate Kyokushin-kaï, a od roku 2003 trenował w Toruniu. To właśnie tam rozpoczął czynną pracę jako drugi instruktor, nie przerywając jednocześnie szkolenia. W roku 2005 założył sekcję karate w Jabłonowie Pomorskim, gdzie przez kolejne pięć lat prowadził zajęcia. W międzyczasie, w roku 2006, został po raz pierwszy powołany do Kadry Narodowej Polskiej Federa-

Zawody w Międzyzdrojach (fot.cwakarate.cba.pl)

cji Kyokushin Karate. W 2009 roku zdał egzamin na czarny pas (1 dan) podczas obozu letniego w Tucholi. Dwa lata później zdobył drugi stopień mistrzowski (2 dan).

Od 2010 roku to właśnie Krzysztof Sosnówka jest pierwszym instruktorem w wąbrzeskim klubie, w którym prowadzi większość zajęć. Jako prezes Wąbrzeskiego Klubu Sportów i Sztuk Walki organizował między innymi: Otwarte Mistrzostwa Wojewódz-

two Kujawsko-Pomorskiego Seniorów i Juniorów w Wąbrzeźnie, Regionalny Turniej Juniorów w Jabłonowie Pomorskim, Mistrzostwa Polski Juniorów PFKK w Wąbrzeźnie, czy też Mistrzostwa Pomorza i Kujaw Juniorów w Wąbrzeźnie.

Dzięki posiadanym licencjom, zawodnicy trenujący w wąbrzeskim klubie mogą brać udział w zawodach Kyokushin Karate, Kickboxingu, Muay Thai i K-1.

Kamil Lewandowicz

Krzysztof Sosnówka na najwyższym stopniu podium (fot.wabrzezno.com)

Zdjęcie z Mistrzostw Polski Juniorów PFKK w Wąbrzeźnie

Treningi w Wąbrzeskim Klubie Sportów i Sztuk Walki odbywają się w następujące dni:

Kickboxing, Muay Thai, K-1
– **poniedziałki o 17.30 i w czwartki o 18.00**
Kyokushin karate (dzieci)
– **w środy o 16.50 i w soboty o 9.00**
Kyokushin karate (młodzież, dorośli)
– **w środy o 18.00 i w soboty o 10.00**

Sporty motorowe

Off road dla każdego

Przychylność okolicznych miłośników rajdów terenowych sprawiła, że 27 i 28 marca w Wąbrzeźnie zorganizowane zostaną Kujawsko-Pomorskie Mistrzostwa Off Road. Organizatorzy już przyjmują zgłoszenia do udziału w zawodach.

Impreza będzie miała przede wszystkim rekreacyjny i integracyjny charakter. Organizatorzy przedsięwzięcia zapewniają, że trasy na których odbędą się zawody, nie będą należały do tych najbardziej ekstremalnych. Oczywiście aspekt sportowej rywalizacji nadal pozostanie istotnym, ale najważniejsza będzie dobra zabawa wszystkich uczestników.

Przebieg rywalizacji to połączenie jazdy na czas podczas odcinków specjalnych ze zbieraniem pieczętek. Wszystkie odcinki specjalne pilotowane będą przez sędziów, a czasy uzyskane na tych sekcjach będą decydujące w przypadku równej liczby zgromadzonych pieczętek. Zawodnicy będą musieli poruszać się po trasie na podstawie podanych przez organizatorów notatek nawigacyjnych.

Rywalizacja podzielona zostanie na cztery niezależne klasy. W pierwszej pojadą zawodnicy na quadach. Klasa druga to „Advance Elektryk”, w której wystartują najbardziej zaawansowane tech-

nologicznie rajdówki, wyposażone w elektryczne wyciągarki. Organizatorzy postarają się jednak, by wykorzystywane były one sporadycznie.

Kategoria trzecia to klasa „Wyczyn”, w której zawodnicy nie mogą korzystać z żadnych wyciągarek (poza tymi ręcznymi), a trasa będzie jeszcze łatwiejsza. Ostatnia klasa, „Turystyk” to, jak sama nazwa wskazuje, rywalizacja samochodów najbardziej seryjnych. Planowana jest trasa o niskim poziomie trudności, jednak dla zwolenników „moc-

niejszych wrażeń” przewidziana jest możliwość gromadzenia niektórych pieczętek z wyższej klasy „Wyczyn”.

Trasy mają być charakterystyczne dla regionu wąbrzeskiego. Organizatorzy zapewniają, że każdy miłośnik rajdów terenowych w trakcie Kujawsko-Pomorskich Mistrzostw Off Road znajdzie coś dla siebie.

Zgłoszenia do rajdu wysłać można poprzez formularz na stronie www.kujawski-offroad.pl

Kamil Lewandowicz

Off road (z języka angielskiego „poza drogą”) to sport motorowy polegający na jeździe specjalnie przygotowanym samochodem. Trasy są z reguły nieutwardzone, a najpopularniejszą odmianą jest tzw. off road przeprawowy, gdzie odcinki danego rajdu lub imprezy dzielone są na kilka klas zależnych od specyfiki terenu i przygotowania auta.

Wąbrzeźno

Wąbrzeźnianie grają

Wąbrzeski Klub Brydżowy ogłosił harmonogram zajęć na marzec.

W związku z przeniesieniem jednego turnieju z cyklu Grand Prix Wąbrzeźna, w marcu zaplanowano dwie imprezy Grand Prix. Kompletny harmonogram przedstawia poniższa tabela. Wszystkie zajęcia prowadzi Marek Niemir.

Kamil Lewandowicz

5.03 VI turniej z cyklu GP Wąbrzeźna w godzinach 17.00-21.00
6.03 kurs brydża dla początkujących (cz.3) w godzinach 17.30-19.30
9.03 kurs brydża dla zaawansowanych (cz.3) w godzinach 17.30-19.30
10.03 kurs brydża dla początkujących (cz.4) w godzinach 17.00-19.00
12.03 VII turniej z cyklu GP Wąbrzeźna w godzinach 17.00-21.00
13.03 kurs brydża dla początkujących (cz.5) w godzinach 17.30-19.30
16.03 kurs brydża dla zaawansowanych (cz.4) w godzinach 17.30-19.30
17.03 kurs brydża dla początkujących (cz.6 – zakończenie kursu) w godzinach 17.00-19.00
19.03 kurs brydża dla zaawansowanych (cz.5) w godzinach 17.30-19.30
19.03 zajęcia Wąbrzeskiego Klubu Brydżowego w godzinach 16.00-21.00
23.03 kurs brydża dla zaawansowanych (cz.6 – zakończenie kursu) w godzinach 17.30-19.30
26.03 zajęcia Wąbrzeskiego Klubu Brydżowego w godzinach 16.00-21.00

Porażka z Naprzodem

PIŁKA NOŻNA ➤ Piłkarze MKS Unii Wąbrzeźno w kolejnym sparingu przed rundą wiosenną klasy okręgowej przegrali z wiceliderem rozgrywek Naprzodem Jabłonowo.

W sobotę zajmująca 13. miejsce w tabeli klasy okręgowej grupy kujawsko-pomorskiej Unia podejmowała u siebie aktualnego wicelidera rozgrywek – zespół Naprzodu Jabłonowo. Mecz rozgrywano na sztucznej nawierzchni boiska przy Szkole Podstawowej numer 3 w Wąbrzeźnie. Gospodarze zamierzali odbudować pewność siebie i zagrać znacznie lepiej niż w poprzednim spotkaniu sparingowym z Lechem Rypin, zakończonym haniebną przegraną 1:10.

Początek sobotniego spotkania pokazał wyraźnie, że goście z Jabłonowa nie zamierzają ułatwić zadania piłkarzom Unii. Już w 7 minucie Naprzód przeprowadził groźną akcję lewą stroną boiska, ale żaden z zawodników nie zdołał dobiec do płasko dośrodkowanej piłki. W 9. minucie, po rzucie rożnym i strzale środkowego obrońcy gości, piłka minęła prawy słupek MKS-u o kilka centymetrów.

Kolejne minuty spotkania potwierdziły dominację zespołu przyjezdnych. W 12. minucie groźny strzał Grzegorza Bały zdołał jeszcze wybronić bramkarz Zubrzycki, ale minutę później był już bez szans. Pomocnik gości zdecydował się na długie zagranie ze środka boiska, po którym dwóch piłkarzy Naprzodu znalazło się

przed bramką Unii, a wspomnianemu Bale pozostało skierować piłkę do pustej bramki.

Chwilę później goście powinni prowadzić 2:0, ale strzał z 5. metra znakomicie wybronił Zubrzycki. W 20. minucie kolejna strata w linii pomocy zaowocowała kontrą Naprzodu, ale aktywny Zubrzycki zdołał przechwycić dośrodkowanie z prawego skrzydła.

Gospodarzom udało się stworzyć pierwszą groźną sytuację dopiero po 25 minutach gry. Rzut wolny z 19. metra trafił jednak w mur zawodników z Jabłonowa, a kolejny stały fragment gry w postaci rzutu rożnego, nie przyniósł żadnego zagrożenia.

Jak należy wykorzystywać takie sytuacje, pokazali przyjezdni. W 27. minucie wywalczyli rzut rożny, rozegrali piłkę do najbliższego zawodnika, ten zdecydował się na dośrodkowanie, a piłka po strzale głową z 5. metra wpadła tuż obok prawego słupka. Naprzód prowadził już 2:0 i zdawało się, że koszmarny wynik z meczu z Rypinem może się powtórzyć.

Jednak po stracie drugiej bramki gra Unii Wąbrzeźno poprawiła się. Mecz stał się bardziej wyrównany, a podania gospodarzy były groźniejsze i dokładniejsze. Po jednym z takich zagrań, w 42. mi-

nucie meczu, Unia zdobyła nawet bramkę kontaktową, ale sędzia odgwiżdżał wątpliwą pozycję spaloną napastnika gospodarzy. Końcowe minuty pierwszej części gry nie przyniosły już żadnych emocji i do przerwy goście wygrywali 2:0.

Druga połowa mogła zacząć się znakomicie dla MKS-u, ale mocne dośrodkowanie prawego pomocnika gospodarzy trafiło w poprzeczkę bramki strzeżonej przez Becmera. W 60. minucie Unia przeprowadziła kolejną składną akcję, lecz strzał z okolic 20 metra minął nieznacznie poprzeczkę. Pięć minut później z rzutu wolnego uderzył Mazurowski, ale nie trafił w światło bramki.

Przez ostatnie 20 minut spotkania gra toczyła się głównie w środkowej części boiska. Nieco wolniejsze tempo sprawiło, że nieliczni zgromadzeni sympatycy gospodarzy nie oglądali już więcej podbramkowych okazji dla żadnej z drużyn.

Po meczu wśród zawodników gospodarzy należy wyróżnić dobrze broniącego Zubrzyckiego. Warto też pochwalić zespół Unii za drugą część spotkania, która dała nadzieję na dobrą grę w rundzie rewanżowej rozgrywek.

Tekst i foto
Kamil Lewandowicz

UNIA WĄBRZEŹNO vs. NAPRZÓD JABŁONOWO

0 (0:2) 2

Skład

MKS Unia Wąbrzeźno: Zubrzycki – J. Rybszleger, Nowaczek, Chojnowski, Dar. Kalinowski – Marszałek, Czarnecki, Mazurowski, Isbrandt – Leis, Gołąb

Na zmiany wchodził: Daw. Kalinowski, Liszaj, Kamyski

Rozmowa z Michałem Czarneckim, pomocnikiem MKS Unii Wąbrzeźno

– Jak ocenisz przebieg spotkania z Naprzodem?

– Jabłonowo zdominowało nas w pierwszej połowie. Przeważało w każdej formacji, a mój zespół nie stwarzał żadnego zagrożenia pod bramką przeciwnika. Bramki straciliśmy po prostych błędach i trudno było się z tego otrząsnąć. Na szczęście druga część spotkania wyglądała znacznie lepiej. Mimo że nie udało nam się stworzyć klarownych sytuacji do zdobycia bramki, to nasze akcje były bardziej przemyślane i pokazały, że możemy grać dobrze.

– Jakie są cele drużyny przed rundą rewanżową?

– Podstawowym celem zespołu jest spokojne utrzymanie w lidze. Pozostanie w klasie okręgowej jest priorytetem, ale będziemy oczywiście walczyli o trzy punkty w każdym meczu i, co za tym idzie, możliwie jak najwyższą pozycję w tabeli.

– Czy po przyjeździe nowego trenera Roberta Kościelaka coś się zmieniło?

– Na pewno widać już pierwsze efekty tej współpracy. Nasza gra zaczyna wyglądać coraz lepiej, a na treningach pracujemy nad tym, by osiągać korzystne wyniki w rundzie wiosennej. Metody szkoleniowe i podejście trenera do zawodników oceniam bardzo pozytywnie.

Strony sportowe przygotowuje
Kamil Lewandowicz

Chcesz się pochwalić sukcesem swojej drużyny? Coś ciekawego dzieje się w Twojej miejscowości?

Zadzwoń lub napisz!

k.lewandowicz@wpr.info.pl,

tel. 885 66 55 44